Դ. ՏԱՐԻ Թիւ 1180 | ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 8 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1887 | (Ն. Տ.) 20 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1887 | 5 ՌԷՊԻՒԼ ԱԽՐ 1305

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ՀԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՌՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

در غلطه‌ده نورادونكيان خانده (ارهولك) غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դաշնկան արծաթ 160
» Վեցամսեայ » 80
» Եռամսեայ » 40
Գաւառաց Թղթատարով Տարեկան » 240
Գաւառաց համար եւ Թղթատարով Վեցամսեայ » 120
Օտար երկիրներ Տարեկան Ֆրանք 56
» Վեցամսեայ » 28
Դուրս զրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 8 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 1887

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
(ԴԵԿՏ. 12ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 17 ԴԵԿՏ.)

ՅԱՅՏԱԳԻՐ Պ. ՔԱՌՆՕՅԻ

Պ. Քառնօ, իւր Նախագահ ընտրուելուն և իւր առաջին Նախարարութիւնը կազմելուն առթիւ, հետեւեալ Յայտագիրն ուղղեց առ Ֆրանսական Խորհրդարան.

«Պարոնայք անդամք Ծերակոյտի,

«Պարոնայք Երեսփոխանք.

«Ազգային Ժողովը Ֆրանսայի ամենէն համեստ ծառաներէն մին բարձրացնելով ի Նախագահութիւն Հանրապետութեան, ինձ այնպիսի պատիւ մը շնորհեց որոյ արժէքը լիովին կ'ըմբռնեմ.

«Միանգամայն մեծ պարտաւորութիւններ դրաւ իմ վրայ.

«Իմ բովանդակ կարողութեամբս ու անձնուիրութեամբս պիտի ծառայեմ իմ երկրիս, և անդադար պիտի ջանամ արդարացնել Ազգային Ժողովոյ վստահութիւնը.

«Կը համարձակիմ յուսալ թէ Ծերակոյտն և Երեսփոխանաց Ժողովը պիտի հաճին իմ ջանիցս շնորհել իրենց հայրենասիրական աջակցութիւնները.

«Խորհրդարանը, դեկտ. 3ին, որոշապէս ցոյց տուաւ Նպատակակէտն յոր պարտի միտել Հանրապետութեան Կառավարութիւնը.

«Խորհրդարանը, նոյն օրն, հոյակապ տեսարան մը կը ներկայացնէր՝ իբրեւ մեծ ժողով մը որ ամենայն վեհութեամբ կը կատարէր իւր սահմանադրական պաշտօն, և ցոյց կուտար երկրին թէ մեր հանրապետական հաստատութեանց կանոնաւոր պաշտօնավարութիւնն ի՛նչպիսի երաշխաւորութիւններ կ'ընծայէ երկրին, և միանգամայն բարձրաձայն կը հռչակէր գրժտութեան ամեն պատճառ բառնալու կամքն.

«Երկրին հաստատութեանց ամեն անձնուէր ներկայացուցիչք միութեան պէտքը կը զգային, ի պաշտպանութիւն հայրենեաց կենսական շահերուն և իւր համբաւոյն յաչս Եւրոպիոյ և իւր օրինաւոր ազդեցութեան յարտաքուստ, և հայրենասիրութեան մի և նոյն խորհրդով ամենեքին մէկ անուան մը վրայ կեդրոնացուցին իրենց քուէներ.

«Ֆրանսացւոց մէջէն անո՛ր համար որ այս ամեն քուէներս իւր վրայ հաւաքելու մեծ պատիւն ունեցաւ՝ առաջին պարտաւորութիւնն է ներշնչուիլ համաձայնութեան և միութեան այնպիսի ակներեւ ոգիէ մը.

«Կառավարութիւնը պիտի ջանայ դիւրացնել ձեր բաղձանաց հարկաւոր համաձայնութիւնն՝ ազգին բարոյական ու նիւթական հասարակային շահուց վերաբերող խնդիրներ մատուցանելով ձեր ուշադրութեան.

«Կառավարութիւնը, մտաց համեստութեամբ, ապահովութեամբ և վստահութեամբ, պիտի ջանայ երկրին ընծայել զգուշաւոր յառաջդիմութիւններ, գործնական բարենորոգումներ, որք կոչուած են քաջալերել ազգային աշխատութիւնը, զօրացնել վարկը, գործոց վերաբացման նպաստել և պատրաստել 1889ի մեծ Ցուցահանդէսը.

«Կառավարութիւնը պիտի զբաղի այնպիսի տնօրինութեամբք որք կը վերաբերին գործաւորական աշխատութեան, առողջապահութեան, փոխադարձ օգնութեան և խնայութեան.

«Պիտի ջանայ բարւոքել ելեւմուտքն, իրապէս հաւասարակշռել ելմտացոյցները, պարզել վարչային և դատական պաշտօններն, և հանրային գործերուն անսգիւտ ուղղութիւն մը տալ.

«Մեծապէս պիտի խնամէ մեր ցամաքային ու ծովային բանակներն, որոց պատիւն ու շահերը մասնաւորապէս սիրելի են մեզ.

«Խորհրդարանին երկուց ժողովոց կը վերաբերի տալ Կառավարութեան բաւական ոյժ իրագործելու սոյն հիմնագիծ և բարեկարգ, խաղաղ և բեղուն գործունէութեան տեւական շրջան մը պատրաստելու երկրին.

«Ժողովներն այսպէս պիտի իրագործեն Ֆրանսայի ջերմագին բաղձանքն, որ է նպաստել ընդհանուր խաղաղութեան ամրապնդման, և պիտի դիւրացնեն օտար Տէրութեանց հետ Ֆրանսայի բարւոք յարաբերութեանց պահպանումն ու զարգացումը.

«Դեկտ. 3ի պատկառելի ցոյցն համարձակութիւն կուտայ ինձ, Պարոնայք անդամք Ծերակոյտի եւ Պարոնայք Երեսփոխանք, ջերմ հրաւէր մը կարդալու ձեր հայրենասիրութեան՝ յառաջդիմասէր, խաղաղասէր և միասիրտ ու միախորհուրդ քաղաքականութեան մը հետեւելու համար յետ այսօրիկ.

«Ձեր աջակցութեամբ զօրացած եւ քաջ գիտնալով երկրին բաղձանքներն և անհրաժեշտ պէտքերը, Կառավարութիւնը պիտի կրնայ լինել քաջարթուն և կորովի պահապան Սահմանադրութեան և օրինաց.

«Այսպէս ահա Ֆրանսա, օտար երկրաց կողմէ յարգուած, և ի ներքուստ հանդարտ և բարգաւաճ, պիտի կարենայ խաղաղութեամբ եւ աշխատութեամբ պատրաստուիլ արժանապէս տօնելու 1789ի մեծ հարիւրամեակը.»

Նախագահ Հանրապետութեան
ՔԱՌՆՕ

Սոյն Յայտագրոյ ներքեւ ստորագրած են նաեւ նոր Նախարարապետ Պ. Դիռառ և ներքին գործոց Նախարար Պ. Սառիէն.

Պուքրէշէ լրագրական մասնաւոր հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ ռուման Կառավարութիւնը կը խորհի՝ Աւստրիոյ հետ համաձայնութեամբ՝ պատրաստութիւն տեսնել ի հարկին երկու զօրաբանակ համախմբելու ռուսական սահմանաց մօտ. Խօսք կայ նաեւ թէ շատ մը թնդանօթք զրկուեր են Պերլինէ ի Պուքրէշ.

—Բոլոնիոյ լրագիրք կը ծանուցանեն թէ բրուսիացի սպայակոյտի անդամներէ բաղկացեալ զինուորական յանձնախումբ մը քանի մը օր յառաջ աչքէ անցուցեր է Բրուսիոյ և Ռուսիոյ միջեւ գտնուող գետերուն կամուրջներն, անոնց հաստատութեան աստիճանն իմանալու համար, և քններ է նաեւ սահմանագլխին բոլոր զինուորական կէտերը.

—Շգոտրայի կուսակալը պաշտօնապէս իմացուցեր է Աւստրիոյ և Իտալիոյ հիւպատոսներուն թէ հրաման ստացած է օրինակելի պատիժ մը տալու այն Ալպանացիներուն որք իտալացի ճիզուիտ քահանայ մը սպաննեցին անցեալ ամիս Շգոտրայի մօտ.

—Կ. Պոլսէ հետեւեալը կը հեռագրէ Թայմզին Թղթակիցը.

«Բ. Դուռը Պուլկարիայէն և Արեւ. Ռումելիէն թէ՛ ծովու և թէ ցամաքի ճամբով եկած վաճառաց վրայ մաքս պիտի դնէ. Վեհ. Սուլթանը վաւերացուց զայս խորհուրդ. Այս նոր մաքսատուրք կընկատուին իբրեւ տեսակ մը վրէժխնդրական միջոց՝ պատժելու համար զՊուլկարիա, որ բռնաճարար իրաւունքներ իւրացուցած է Արեւ. Ռումելիի վրայ, զոր Բ. Դուռ կը նկատէ իւնորէն երկիր մը, ցորչափ Եւրոպիոյ մէկ միահաղոյն որոշմամբ արդի կացութիւնը չէ կանոնաւորուած. Կը յուսացուի թէ Սոֆիայի կառավարութիւնն ի վերջոյ պիտի զիջանի, քանի որ նորահաստատ մաքսերը մեծ հարուած մ'են իրեն.»

—Վօսիշէ Զայթունկ կը հաշուէ թէ Ռայխստակին ներկայացեալ զինուորական նոր օրէնքին գործադրուելէն յետոյ, Գերմանիոյ գործօն բանակն և իւր երկու կարգի պահեստը իբր 1,800,000 հոգիէ պիտի բաղկանան, և մէկ միլիոնի չափ պիտի լինին վերջին պահեստը, որով Գերմանիա իբր [illegible] զօրք պիտի կարենայ հանել.

—Վիէննայէ կը գրուի. «Ռուսական հոսանքն յառաջդիմութիւն կ'ընէ Աւստրիոյ սլաւեան ժողովրդեան մէջ, հակառակ հինգ Եպիսկոպոսաց հովուական նամակին. Լէհպարսի բոլոր սլաւեան լրագիրք կը ծանուցանեն ռուսական բառագրքի մը հրատարակումն, որ պատրաստուած է յատկապէս «սլաւեան ուսանողներու» համար», և որ մեծ զեղչով պիտի վաճառի ուսանողներուն. Կը ծանուցուի նաեւ թէ Սլովէնսքի Նարոդ լրագիրն, հինգ Եպիսկոպոսաց պարսաւներուն հակառակ, չի թողուր իւր ռուսասէր ընթացք.»

—Իտալացիք փութոյ պնդութեամբ յառաջ կը վարեն երկաթուղւոյ մը շինութիւնն, որ մեծապէս պիտի դիւրացնէ իրենց յառաջխաղացութիւն դէպ ի Հապէշստան.

—Գերմանիոյ Դաշնժառանգին պալատան վերատեսուչ Ռատոլին կոմսը Սան Ռեմոյէ նամակ մ'ուղղելով Պերլինի պաշտօնական լրագրին, կը յայտարարէ թէ Դաշնժառանգը կը փափաքի որ այս ձմեռ ուրիշ ձմեռներու պէս հանրային և մասնաւոր զուարճութիւնք անխափան տեղի ունենան ի Պերլին և Գերմանիոյ ուրիշ կողմերը, «մանաւանդ զի իւր առողջային վիճակ իրօք բարւոքած է». Այս յայտարարութեան վերջին մասն յոյժ լաւատես կը նկատուի, երբ Իշխանին կոկորդին մէջ ծագած նոր ուռեցք մը կը հարկադրէ բժիշկներն հեռագրել առ Տքդ. Մաքէնզի, որ ամենայն աճապարանօք Լոնտոնէ Սան Ռեմօ գնաց, այս նոր և ծանր երեւոյթին առջեւ հարկաւոր միջոցները տնօրինելու.

—Զ.Պ. Ժիւլ Ֆերրի սպաննել փորձող Օպէրդէնի վրայ խելագարութեան յանկարծական նշաններ երեւցած լինելով բանտին մէջ, դեկտ. 17ին յիմարանոց փոխադրեցաւ.

—Էմին փաշան փրկել գացող Պ. Ըստէնլիէ վերջերս լուր առնուած չլինելով, Պ. Ստէնլիի բազմաթիւ համակիրք յԵւրոպա՝ խորին մտահոգութեան մէջ են.

—Վիէննայէ կը հեռագրեն առ Սթանտարտ թէ Աւստրիա անձայն եւ անշշուկ կ'աշխատի ամրացնել իւր Կալիցիոյ սահմանագլուխ, ուր զօրանոցներ և պաշարներու մթերանոցներ կը պատրաստէ, և փութոյ պնդութեամբ յառաջ կը վարէ նոր հրացաններուն շինութիւնը.

—Վիէննայէ դեկտ. 14 թուով կը հեռագրուի թէ զինուորական նոր խորհուրդ մը գումարեցաւ Ֆրանց Յովզէփ Կայսեր Նախագահութեան ներքեւ. Տրուած որոշմունք բոլորովին գաղտնի կը պահուին.

—Վիէննայի կառավարական Ֆրէմտէնպլատ լրագիրն հետեւեալը կը հրատարակէ դեկտ. 14 թուով. «Կը կարծենք թէ Կառավարութիւնը Տէրութեան շահուց համաձայն կը գործէ՝ ամեն ջանք ընելով ի պաշտպանութիւն բարւոք յարաբերութեանց ընդ Ռուսիոյ, և խոյս տալով յամենայնէ որ կրնայ խանգարել դրացի Տէրութեան հետ մեր յարաբերութիւններ. Բայց Կառավարութիւնը պարտականութիւն կը համարի նաեւ պատրաստութիւն տեսնել այն պարագայից համար ուր իւր ջանքեր՝ իւր կամքէն անկախ հանգամանքներով՝ կրնան ամուլ մնալ. Ուստի, միջոցներ ձեռք կ'առնու որպէս զի այնպիսի պատահականութեան մը մէջ զինուորական աննպաստ դիրք մը չունենանք.» Ֆրէմտէնպլատ կը յարէ թէ Ռուսիայէն ո՛չ թէ բացատրութիւն այլ գործնական ապացոյց կը խնդրուի իւր խաղաղասիրութեան. Լաւագոյն ապացոյցը պիտի լինէր ռուս զօրաց տրուած հրաման մը՝ սահմանագլխէն քաշուելու. Այդպիսի հրաման մը չէ տրուած մինչեւ ցարդ. Ուստի, կացութիւնը ծանր է միշտ.

—Վիէննա, 14 դեկտ. Երէկ Սակաբանին մէջ լուր եկաւ թէ Արշիդուքս մը Կ. Պոլիս զրկուած է. Այս զրոյց դէպ տպաւորութիւն ըրաւ. զի Արշիդուքսին կը վերագրուէր Թուրքիոյ հետ պաշտպանողական նիզակակցութիւն մը կնքելու խորհուրդը.

—Ռուս լրագիրք գոհութեամբ կը տեսնեն թէ լեհական երկու թերթեր, Վարշաւիոյ Բրավդա և Բոզէնի Բոլնոսէլ Բուրիէր լրագիրք, կը հրաւիրեն Լեհերը Ռուսաց հետ միաբանիլ Աւստրիոյ դէմ պատերազմի մէջ.

—Մոսքուայէ վերջին հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ Համալսարանի ուսանողաց մէջ յուզումն օր ըստ օրէ ծանրագոյն հանգամանք մը կ'առնու, բայց քաղաքական նշանակութիւն չի տրուիր այս յուզման. Ուսանողք կը բողոքեն համալսարանական նոր կանոնաց խստութեան դէմ. Հարիւրի չափ ուսանողք արդէն ձերբակալեցան, և գիշեր ու ցերեկ պահակներ կը շրջին Համալսարանին մօտ, որ փակուած է. Մոսքուայէ նամակ մը հետեւեալ կերպիւ կը պատմէ այն դէպքն որ այս համալսարանական անկարգութեանց սկզբնապատճառ եղաւ.

«Համալսարանին ուսանողք երկու տարիէ ի վեր նուագածուաց խումբ մը և երգեցիկ ընկերութիւն մը կազմած են, և անցեալ շաբթուն նուագահանդէս մը կուտային Մոսկուայի ազնուականութեան ակումբին մէջ. Նուագահանդէսին առաջին մասէն յետոյ, իրաւագիտութեան դեռատի ուսանող մը, Սինյավսքի անուն, երաժշտաց բեմէն վար իջաւ, Համալսարանին տնօրէն Պ. Պրիսկալովի մօտեցաւ և ահաւոր ապտակ մ'իջուց անոր երեսին, իւր թոքերուն բոլոր ուժովը աղաղակելով. «Երկա՛ր ժամանակէ ի վեր է որ կը փնտռենք զքեզ». Պ. Պրիսկալով մարեցաւ, և բոլոր հանդիսականք ոտք ելան, մինչ ուսանողք կը ծափահարէին իրենց յանդուգն ընկերն, որ հանդարտօրէն կը սպասէր որ ձերբակալեն զինք. Ոստիկանութիւնն ա՛յնչափ շուարած էր որ ձերբակալումը քառորդ ժամ մը եաքը միայն տեղի ունեցաւ. Նուագահանդէսը բնականապէս դադրեցաւ և երբ հետեւեալ օրն՝ Համալսարանին վերատեսուչ Բառնիւր կոմսն Համալսարանին մեծ սրահը գնաց, ուր գումարած էին ուսանողներն, սուլերու և նախատական աղաղակներու ա՛յնպիսի անախորժ ցոյցով մ'ընդունուեցաւ, որ հարկադրեցաւ եւս երթալ. Մէկ ժամ յետոյ գլխաւոր թելադրիչներէն երեսունը ձերբակալեցան իրենց բնակարանին մէջ.»

—Ռուս Կառավարութիւնն իւր կաթոլիկ հպատակաց արգիլեր է տօնել Պապին յիսնամեայ քահանայութեան յոբելեանը, կամ ո՛և է նուէր զրկել նմա, ինչպէս կը զրկուի ուրիշ ամեն կաթոլիկ ժողովրդոց կողմէ.

—Ռումանիոյ Կարոլ Թագաւորն հետեւեալ հեռագիրն ուղղեց Նիքոլա Մեծ-Դքսին, որ Բլեւնայի առման տասներորդ տարեդարձին առթիւ շնորհաւորական հեռագիր զրկած էր Կարոլ Թագաւորին.

«Սեդանին վրայ ստացայ Ձեր Կայսերազուն Բարձրութեան սիրուն հեռագիրն. Հաղորդեցի ներկայ սպայից. Խորապէս զգածեալ ենք բարեկամութեան այս շնորհալի ապացոյցին համար. Ձեր կենաց բաժակ պարպեցինք, և անկեղծ շնորհակալիքս կը յայտնեմ Կրընատիէ զօրաց որք յիշած են թէ Ռումանք եղբայրաբար մասնակցած էին իրենց փառաց և վտանգաց՝ հանդէպ Բլեւնայի. Իմ բանակս ինձ հետ միացեալ իւր բարեմաղթութիւնները կ'ուղղէ առ ռուսական փառաւոր բանակն.»

—Վարշաւիայէ կը հեռագրուի թէ Բոլոնիոյ ածխահանքերուն մէջ աշխատող ամեն աւստրիացի, մաճառ և գերման գործաւորք հրաման ընդունած են 24 ժամու մէջ հեռանալ ռուսական հողէն. Կոլոնիկ ընկերութեան հանքերուն մէջ գործաւորաց աշխատութիւնն անմիջապէս դադրեցաւ և գործաւորք արտաքսեցան երկրէն.

—Մաճառ Կառավարութիւնը պաշտօնէ դադրեցուց մաճառ պահեստի զօրաց վեց ծերունի զօրապետներ և անոնց տեղ երիտասարդ զօրապետներ անուանեց. Մաճառ մամուլը շատ գոհ է. «Զի երբ պատերազմը մօտալուտ է, պէտք է բանակին պետերն յոգնութեանց դիմանալու կարող մարդիկ լինին».

—Պուլկար Կառավարութիւնը Սոպրանիէն պիտի խնդրէ արտասովոր վարկ մը բանակին համար, պատճառելով թէ ամեն Տէրութեանց սպառազինութիւնք Պուլկարիոյ վրայ եւս պարտ կը դնեն զինուորական պատրաստութիւններ. Պուլկարիոյ պատերազմական Նախարարն ազդու շրջաբերական մ'ուղղեց ամեն սպայից, պատուիրելով որ յարգեն և յարգել տան խիստ կարգապահութիւն, և ի սէր հայրենեաց՝ զգուշանան քաղաքականութենէ.

—Վիէննայի մէջ, դեկտ. 11 ին, Կրանիր զօրավարն ինքզինք կախելով անձնասպան եղաւ. Իւր յուսահատութեան պատճառը կը կարծուի լինել դրամական անձկութիւն.

—Պ. Մանդով դեկտ. 12ին ներկայացաւ Ֆերտինանտ Իշխանին, և խոստացաւ ընդդիմութիւն չընել Պ. Ստամպուլովի վարչութեան.

—Վիքդորիա Թագուհին Նորֆոլքի պալատական Դքսին ձեռամբ շնորհաւորական նամակ զրկեց Պապին՝ նորա քահանայութեան յիսնամեակին առթիւ.

—Վիէննայէ կը հեռագրուի առ Թան թէ Աւստրիոյ մայրաքաղաքին մէջ տիրող համոզումն է թէ Ֆերտինանտ Իշխան պիտի զոհուի Ռուսիոյ. Այս կէտիս վրայ, Պետերսպուրկի դահլիճը կատարեալ ապահովութեամբ կրնայ եղեր վստահիլ Պիզմարք Իշխանին աջակցութեան. Եւ Ֆերտինանտ Իշխան Սոֆիայէ մեկնելուն պէս, Տէրութիւնք Պուլկարիոյ մի նոր Իշխանի ընտրութեան համար պիտի համաձայնին.

—Միլան Թագաւորը դեկտ. 15ին այցելութեան գնաց ի տուն Նախարարապետ Պ. Ռիստիչի, որ հարբուխի մը պատճառաւ դուրս չէր կրցած ելնել.

—Ժուռնալ տը Սէն Բէթերպուրկ կը յայտարարէ թէ «Ռուսիա պատասխանատու չէ այժմեան զինուորական կացութեան համար. Ռուսիա պարտի հոգել իւր սահմանաց ապահովութեան, բայց ո՛չ մէկ Տէրութեան կը սպառնայ. Խաղաղութիւնն ապահովեալ է Ռուսիոյ և իւր դրացեաց միջեւ տիրող

—)(18)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՌՆԷՍԴ ՖԷՏՕ

ՇԱԼԻ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Զարդիս, խորհրդապահ սալոն սիրուն կնոջ մը, ամեն օր իւր տունը կ'երթայի, և ինքն էր որ կը հաճէր կարգադրել ժամանակիս գործածութիւնը. Ինք ցոյց կուտար թէ ի՛նչ պիտի ընէի. ինք կը ներշնչէր բանիքս, խորհելիքս. Մօրուքիս կտրուածքին և փողկապներուս ձեւին վրայ կը միջամտէր ինձ հետ. Յանձնարարութիւններ կ'ընէր ինձ իւր շնորհածոյին համար. Իւր ականակապ զարդուց համար խորհուրդ կը հարցնէր ինձ. Կը խնդրէր ինձմէ նորաձեւութեան լրագիրներ կարդալ իրեն. Կ'ըսէր ինձ. «Այս իրիկուն ինձ պիտի ընկերանաք ի Մապիլ. Վեց հոգի պիտի լինինք, պիտի զուարճանանք.» Նաեւ կ'ըսէր ինձ. «Ամեն ոք Թէրէզայի վրայ կը խօսի. Կ'ուզեմ տեսնել զնա.» Եւ, Ալքազար հասնելուն, ծխափողից մուխին մէջ նստած, գարեջուր խմողներուն քով ի քով, կոկորդամբ կը խնդար՝ մտիկ ընելով Մօտեռնի կնոջ երգը. Մինչեւ իսկ օր մը ստիպուեցայ միմեանց ներկայացնել զիրենք. Կոմսուհին գեղեցիկ դերասանուհւոյն այնքան մեծաբանք ըրաւ զոր ես չպիտի համարձակէի ընել Բաղդիի. Նոյնպէս տարի մը Օբէրայի պարահանդէսին, նախատեսարանի (avant-scène) օթեակի մը մէջ, իւր երկու մանկամարդ բարեկամուհեաց հետ, իրեն պէս անուանեալ, իրեն պէս զուարթ տէր, եւ առաւօտեան ժամ երկուքին, թեւ ի թեւ —սառուցի՛կ ցուրտ մը կը տիրէր— գնացինք ընթրել Անգլիական Սրճարանը. Ամուսիններն ալ հոն էին, մին իշխան եւ միւսը դուքս. ամեն բան կատարեա՛լ էր.

ԽԵ

Սակայն կարելի չէր որ իմ համեստ հասոյթներս կարենային ընդերկար տեւել այսքան ալեծ կենցաղի մը ծախուց. Կը խաղայի՝ իմ փոքր դրամագլխիս ձեռք չզպցնելու յուսով. այլ, ըստ որում խաղը կը տաղտկացնէր զիս, դէշ կը խաղայի, եւ կորսնցնէի, եւ դրամագլուխս կը նուազէր. Ամիս չէր անցներ որ չհարկադրէի ծախել արժէթղթերէս մի քանին. Վաճառած ատենս համոզուած էի թէ երբեք չպիտի կրնայի տեղը լեցնել. Ինձ այնպէս կ'երեւէր միշտ թէ խաւարչին անդնդախոր վիհ մը կար առջեւս, դէպի ուր կը վազէի շնչասպառ. Օր մը, երբ ամսականս միայն մնացած էր և արդէն քանի մը փոքր պարտքեր ունէի, կնքեալ նամակ մը ստացայ որ կը հրաւիրէր զիս հանրային կրթութեան Նախարարութեան պաշտօնատունն անցնիլ. Կ'երեւի թէ չհատուցութիւններս աղմուկ հանած էին բարձր տեղեր, թէ հարցուցած էին թէ ո՛վ էր այն երիտասարդն որ ա՛յնքան խօսեցնել կուտար իւր վրայ, որ այնքան լաւ կը չվկէր, այնքան մեծագումար կը խաղար եւ կը կորսնցնէր, եւ ամենուրեք կ'երեւէր գեղանին տիկին տը Շալի եւ նորա մտերմաց հետ. Իմանալով թէ նոյն ինքն «Համալսարանին յոյսն» էր, ի գութ շարժած էին, եւ, հայրաբար, խնդրած էին ինձմէ երթալ լսել խրատներ զորս իրաւունք ունէին ինձ տալու. Մինչեւ յարտասուս փղձկեցայ այս խրատներէն, եւ մանաւանդ այս պատուաբեր շնորհէն որով ամսականս կը կրկնապատկէին և Պորտոյի համալսարանին մէջ ուսուցիչ կը կարգէին զիս. Սակայն ժամանակաց մէջ այսպիսի նշանաւոր յառաջացում մը պիտի հեռացնէր զիս, այլ նախամեծար կը համարէի մեռնիլ քան բաժնուիլ կոմսուհիէն. Մերժեցի. Յայնժամ իմ պաշտպանս լեզուն փոխեց. Ըսաւ թէ ուշի ուշով կը դիտէին ընթացքս, թէ կը վախնային որ ուսուցիչ մտերմոյն պատիւը լինելէ յետոյ, նորա արատը չլինէի, թէ ինձ համար ամօթ էր գիշերներս անցունել խաղալաններու մէջ, թէ զիս Պորտօ կը զրկէին՝ այսպիսի մեղսապարտ կենցաղէ մը կորզելու համար, թէ եթէ մերժէի ինձ եղած շնորհն, հրաժարականս պիտի պահանջէին ինձմէ, եւ թէ յայնժամ կրնայի ամենայն ազատութեամբ դիմել կորստեան.

Նոյնհետայն տուի հրաժարականս. Այլ բան մը չըսի կոմսուհւոյն. Քանի մը օր յետոյ միայն իմացաւ, լրագրաց մէջ խօսուած լինելով այս մասին. Կ'սպասէի որ բացատրութիւն մը խնդրէր ինձմէ. այլ խնդալով շատացաւ.

—Շատ լաւ ըրիք, ըսաւ. Ուսուցչութիւնը բնաւ չէր վայլեր ձեզ. Դուք աշխարհի մարդ էք, սիրելիս, ամեն բանէ առաջ հաճոյքի մարդ.

ԽԶ

Ամիս մ'առաջ նամակ մը ստացած էի հօրմէս. Կ'ըսէր թէ վայելչութեան հակառակ էր այսքան ուշացնել ինձ առաջարկուած մանկամարդ աղջկան նկատմամբ տալիք որոշումս. Շատ մը թեկնածուներ կը ներկայանային նմա, որոց մին, եթէ ես մերժողական պատասխան տայի, յարմար կ'երեւէր նմա. Անմիջապէս պատասխանեցի թէ ամուսնանալու դիտաւորութիւն չունէի. Այդ օրէն սկսեալ հօրս նամակները տխրութեամբ լցուեցան. Պատւական մարդը չէր ուզեր ճնշում բանեցնել վրաս, այլ կը կասկածէր թէ բան մը կայ, տեսնելով որ այնքան բացորոշապէս կը մերժէի իւր խնդիրքը. Այս մասին բան մը չյայտնեցի կոմսուհւոյն, ոչ ալ վիճակիս անձկութիւնը. Երբեք տեղեկութիւն չէր հարցներ թէ ի՛նչ էին ապրուստի միջոցներս. Ըստ իրեն, ամեն մարդ հարիւր հազար ֆրանք եկամուտ չունի՞ր... Այդ ատեններն իւր զբաղումները չափազանց շատցած էին. Պիղծ ու սրբազան բաներն իրար խառնելով, իւր հովանաւորութեան ներքեւ կ'առնուր բարեգործական վիճակահանութիւններ և իւր սրահին մէջ իւր բարեկամաց խաղցնել կուտար գրեթէ լկտի օպերէտներ ի նպաստ աղքատիկ մանկանց. Եւ յետոյ, անշուշտ իր հաճոյից մէջ պէսպիսութիւն գտնելու համար, ներկայ կը գտնուէր Խորհրդարանին մեծ նիստերուն. Իւր կենցաղն ապշութեան մշտանորոգ առարկայ մ'էր ինձ համար. Մինչեւ իսկ մտքը դրաւ ի հանդէս երեւել կենդանի պատկերներու չեմ գիտեր ինչ ներկայացման մը մէջ. Իրաւ թէ այս ներկայացման հազիւ յիսունի չափ հանդիսատեսք կային և կոմսուհւոյն հագուստն անտարակոյս համեստութիւն մ'ունէր. Այլ, դժբաղդաբար, ախորժ զգաց այս տեսակ բաներու համար, եւ քանի մը օր յետոյ, պաշտօնական դիմակահանդէսի մը մէջ որուն վրայ երկար ատեն պիտի խօսին ի Բարիզ, տեսնելով որ բազմութիւնը կը խռնուէր կնոջ մը բոլորտիքն եւ զարմացման մրմունջներ արձակելով կը հետեւէր նմա, մօտեցայ՝ տեսնելու համար թէ ի՛նչ կար. Ի՞նչ, կոմսուհին էր. Անահիտի զգեստ հագած էր. Զգեստը բաց էր մինչեւ ուսերն և լանջաց կէսը. Այդ չփակն հազիւ երկու մատ բարձրութիւն ունէր ետեւէն, մէջքէն վեր. Թիկունքն հետեւաբար բոլորովին հոլանի էին. Իւր չզարդեալ շրջազգեստը մարմնոյն փակած էր, և, ի լրումն գայթակղութեան, այդ շրջազգեստը, ճարմանդով մը մէկ կողմէն վեր առնուած, ցոյց կուտար, մինչեւ ծունկը, սրունքին վրայ ձգտեալ վարդագոյն մետաքսեայ գուլպան.

ԽԷ

Ո՛հ, երբ տեսայ զայս. երբ լսեցի ձայնարկութիւններն ա՛յնքան մարդոց որք իրենց սրտամարձանքը կը յայտնէին իրենց սքանչացմամբն իսկ, երբ այնքան սրտմտած կանանց, այնքան վրդովեալ աղջկանց աչաց ներքեւ, տչածութեան եւ ցանկութեան ենթարկուած տեսայ այդ կինը զոր կը պաշտէի, որ գեղեցկութիւնն՝ իմ մոլորեալ գաղափարովս՝ մի միայն իմ սեփականութիւնս լինելու էր, չեմ գիտեր թէ ինչ զգացի. այլ պահ մը կարծեցի որ վրան պիտի նետուիմ եւ պիտի խեղդեմ զինքը. Կը նեղուէր իւր համարձակութենէն, եւ գլուխը կ'երերցնէր՝ ուսերուն վրայ տարածելու համար խարտեաշ մազերն. Եւ յետոյ կը ժպտէր՝ խիզախ երեւոյթ մ'առնելու համար, եւ, իւր ծիրանի հողաթափները ճարճատեցնելով, շրջազգեստին երկար տուտը կրցածին չափ կը բերէր իւր սրունքներուն եւ ոտքերուն վրայ որք մերկ կ'երեւէին, որովհետեւ գուլպաները ծակ ծակ հիւսուած էին. Զիս տեսած ատեն դժգունեցաւ, որովհետեւ գիտէր թէ այդ տեսակ հանդերձի մը անվայելչութիւնն ի՛նչ տպաւորութիւն պիտի գործէր վրաս. Այլ դժգունիլը չէր բաւեր. Փութանակի մօտեցայ իրեն.

—Կ'աղաչեմ, ըսի, կ'աղաչեմ յանուն ձեր ամենէն սիրելի առարկային, վարկեան մ'իսկ մի՛ մնաք հոս.

—Ինչո՞ւ համար, ըսաւ բռնազբօսիկ ժպտով մը. Սիրուն չէ՞ք գտներ հագուստս.

—Ո՛հ, շատ սիրուն. բայց տուն դարձէք.

—Ուրախութեան խանգարիչ մ'էք, պատասխանեց հպատանօք. Այլ լաւ կ'ընեմ ձեր խրատին անսալով, որովհետեւ սաստկալի անդար (migraine) մ'ունիմ.

(Շարունակելի)

[illegible]

Լոռէնցիք վստահութիւն կը յայտնեն Պ. Ֆերրիի զգացմանց վրայ, որ, իրենց պէս, կը փափաքի այս գաւառաց ազատագրման գերմանական լուծէն, մինչ Պ. Ֆերրիի Թշնամիք կ'ամբաստանեն զնա թէ գերմանասէր է, կամ Գերմանիոյ հետ բարեկամութեան կուսակից, որով և անտարբեր՝ Ալզաս-Լոռէնի ազատման.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կրօնական Ժողովոյ չաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ երէկ ընդ ատենապետութեամբ Գեր. Դիմաքսեան Հը. մայեակ եպիսկոպոսի.

1.—Ժողովը Նկատողութեան առաւ Կրօնական Տեսուչ Սարաճեան Արժ. Յովսէփ վարդապետի տեղեկագիրն և որոշեց Աւագերիցանց Ցանձնաժողովոյ ուշադրութիւնն հրաւիրել ինչ ինչ կէտերու վրայ որք այդ տեղեկագրի մէջ նշանակուած են և միանգամայն գրել Բերայի, Պալատի, Սամաթիոյ և Սկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ գպրաց որպէս զի ունենան իրենց ձայնագրապետն յատուկ եկեղեցական ձայնագրութեան. Ժողովը միանգամայն որոշեց գրել մայրաքաղաքիս բոլոր քարոզչաց և Թաղ. Խորհրդոց որպէս զի պնակաց շրջաբերութեան համար չափ, կարգ և ժամանակ որոշեն և յատուկ ցուցակաւ հաշիւն եկեղեցեաց բակերու մէջ ի գիտութիւն ժողովրդեան. Ժողովս յետոյ յանձնարարեց կրօնական Արժ. Տեսչին՝ որպէս զի ընդարձակօրէն տեղեկագրէ թէ մայրաքաղաքիս մէջ քանի՛ եկեղեցի, քանի՛ եկեղեցականք, քանի՛ վարժարանք, քանի՛ ուսուցիչք և այլն կան.

2. Ժողովոյ ներկայացաւ եկեղեցական պատգամաւորութիւն մը, զոր կը կազմէին Գեր. Տիմոթէոս եպսկ. Սափրիչեան և Արժ. Եղիշէ վրդ. Այվազեան, և մասոյց եկեղեցականաց կողմէ ստորագրեալ բողոքագիրն (զոր երէկ հրատարակեցինք), ընդդէմ Գեր. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսի. Ժողովս ընդունելով պատգամաւորութիւնն և կարդալով բողոքագիրն, յայտարարեց թէ ինք այդ խնդրոյ առթիւ զարժանն պիտի տնօրինէ և թէ Գեր. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս առաջնորդութենէ հրաժարելով չկրնար պատասխանատուութենէ զերծ մնալ.

Ժողովս զբաղեցաւ նաև այլ և այլ խնդիրներով և որոշեց յառաջիկայ հինգշաբթի օր արտասովոր նիստ կազմել.

Կրօնական Ժողովոյ Բ. Ատենապետ Դիմաքսեան Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս յանուն Ժողովոյ Նախընթաց օր Գուզկունճուք երթալով այցելութիւն մատուցաւ Ամեն. Խրիմեան Սրբազանի որ ինչպէս յայտնի է անկողնոյ կը ծառայէ.

Շումլայէն կը գրեն մեզ թէ բնիկ Պոլսեցի Եփրեմ էֆէնտի Թագւորեան, որ 25 տարիէ ի վեր անդ կը բնակէր մետաքսի վաճառականութեամբ, ներկայ դեկտեմբեր 6ին վախճաներ է ի հասակի 55 ամաց եւ մեծ հանդէսով թաղուեր է տեղւոյն Հայոց եկեղեցւոյն բակն. Հանգուցեալն իւր բոլոր հարստութիւնն, իբր 1000 ոսկի, կտակեր է Շումլայի հայ եւ պուլկար վարժարանաց.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Սանիյէի երկրորդ աստիճան տրըուեցաւ Ներքին գործոց Նախարարութեան պաշտօնատարներէն Մազհար Փաշա Զատէ Մուսթաֆա Նուրի պէյի.

—

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Զմիւռնիոյ մաքսային տնօրէն Մուհիէտտին պէյի.

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ ընդհանուր ոստիկանութեան երկրորդ ճիւղին պաշտօնեաներէն Թնդանօթաձիգ զօրաց գնդապետ Ահմէտ Ֆաիգ պէյի.

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պ. Թէօտոր տը Կլազէրի.

—

ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ

Նախարարաց Խորհուրդը մանրամասնօրէն քննելով Ելմտացոյցն, ընդունած է Ելմտացոյցի Յանձնաժողովոյ կողմէ պատրաստուած ծրագրոյ այն մասերն որոց գործադրութիւնը կարելի դատուած է. Նախարարաց Խորհուրդն յաջողած է առ նուազն երկու միլիոն ութ հարիւր հազար ոսկւոյ ի-

[illegible]

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

[illegible]

կան այցելութիւնները. Հետեւաբար սերպիական և հոլանտական դեսպանք ու Գարատաղի գործակատարը տեսակցեցան խորհրդական Վսեմ. Տատեան էֆէնտիի հետ.

—Ֆրանսական դեսպան Մոնդեպէլլօ կոմս երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ. Նոյն պահուն Ն. Բարձրութեան քով կը գտնուէր Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարն.

—

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ

Ի պատասխանի Բ. Դրան մէկ հեռագրին որով կայս. կառավարութիւնը տեղեկութիւններ կը պահանջէր ի մասին Կալիչիոյ սահմանագլխոյն վրայ ռուսական զօրաց համախմբման, Բեգերսպուրկի օսմ. դեսպանատունն հեռագիր մ'ուղղած է ի Բ. Դուռն, յայտնելով թէ Ռուսիոյ մայրաքաղաքի պաշտօնական բարձր ակմբոց մէջ տրուած հաւաստեաց նայելով, այդ համախմբմունք յարձակողական հանգամանք մը չեն կրեր, այլ որոշուած են պարզապէս առ ի զգուշութիւն և մանաւանդ Աւստրիոյ և Գերմանիոյ զինուորական մեծամեծ պատրաստութեանց պատճառաւ.

—Երկու օրէ հետէ զրոյց կը շրջի թէ, կըսէ Սթանտըրտ, զինուորական մեծամեծ պատրաստութիւնք կը տեսնուին Ռուսիոյ հարաւային կողմը, մանաւանդ ի Նիքօլայեֆ.

—

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

(Սթանտըրտի Հեռագիրք)

Սօֆիա, 16 դեկտ. (Ն. Տ.)—Երէկ հաւաքական ծանուցագիր մը տրուեցաւ դիւանագիտական օտար գործակալաց կողմէ, ի բաց առեալ գերմանականն, որք կը գանգատին թէ Թղթատարական գործողութեանց մէջ անկանոնութիւնք կան. Կառավարութիւնը չպատասխանեց տակաւին, սակայն հաւանական է որ իւր պատասխանին մէջ փաստ յայտնէ ապացոյցներ պահանջել, լուրջ քննութիւն մը կատարելու համար.

Սօֆիա, 16 դեկտ.— Նախարարական փոփոխման մը վերաբերեալ զրոյցք անհիմն են.

Բելկրադ, 16 դեկտ — Զրոյց ելաւ թէ Սօֆիայի մէջ ապստամբութիւն մը ծագեր է.

Պերլին, 16 դեկտ.— Քէօլնիշէ Ցայթունկ կը կարծէ գիտնալ թէ Սօֆիա քաղաքը մասամբ այրեր է. (Եթէ այս տեսակ արկած մը պատահած լինէր, Հավասի գործակալութիւնն հեռագրած կը լինէր անշուշտ).

Սօֆիա, 16 դեկտ.—Հակառակ ինչ ինչ չարամիտ զրոյցներու, Սօֆիա և գաւառական քաղաքք բոլորովին հանդարտ են.

Սօֆիա, 17 դեկտ. — Ինչպէս որ հեռագրեցինք երէկ, ի պատասխանի դիւանագիտական օտար գործակալաց հաւաքական ծանուցագրոյն՝ պուլկար կառավարութիւնը կըսէ թէ ինք ջանացած է միշտ ապահովել Թղթատարական գործառնութեանց կանոնաւորութիւնը, հակառակ փոխադրութեան դժուարութեանց, և թէ ինք ամեն ժամանակ յարգած է նամակաց անբռնաբարելիութիւնը. Կառավարութիւնն յայտնի ապացոյցներ կը պահանջէ քննութիւն մը բանալու համար, որպէս զի յանցաւորները գտնէ և պատժէ.

Սօֆիա, 17 դեկտ. — Մեր երէկի հեռագրէն ի վեր, Եւրոպայէն բազմաթիւ հեռագիրք կը հասնին բացատրութիւններ պահանջելով Սօֆիայի և գաւառաց մէջ ծագած կարծեցեալ ապստամբութեան վրայ. Այս չարամիտ զրոյցներու մէջ՝ Պուլկարիան հալածողաց մատը կը նշմարուի և մասնաւորապէս անոնց որք կուզեն ի դերեւ հանել տալ պուլկար կառավարութեան կնքելիք փոխառութիւնը.

—

ՊԷԺՕՆԻԻ ՌԷԺԻՆ

Ռէժիի վարչութիւնը պատրաստած է իւր տեղեկագիրն ի պատասխանի կառավարութեան այն զեկուցման, որ նախարարաց խորհրդոյ խորհրդակցութեանց վրայ հիմնեալ, այդ ընկերութեան լուծման հարկը կ'եզրակացունէր.

(Մանչէսթր)

—Վերջին նոյեմբեր ամսոյն մէջ ծխախոտի Ռէժիի վաճառմանց գումարն հասած է 131,000 ոսկւոյ, այսինքն 23,000 ոսկի աւելի նախորդ տարւոյ մի և նոյն ամսոյ վաճառումներէն որոց գումարն էր 108,000 ոսկի.

—

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Առեւտրական Լրագրէն քաղուած)

Շաբթուս մէջ բուսական կանոնաւոր գործեր եղան ափիոնի չէքի- կոչուած տեսակին վրայ, որոց գները բարձրացան 120—130 ղրուշէն 140—150 ղրուշի. Այս բարձրացում յառաջ եկած է Եւրոպիոյ և Ամերիկայի բաժառման հրապարակներուն վրայ ափիոնի խնդրանաց բազմանալէն. Ռումանիայէն և Պուլկարիայէն բերուած ցորենի գներն ևս 20 փարայի բարձրացում մ'ունեցան. Նմանապէս աւելն, առանց գնոյ բարձրացում ունենալու, շատ կը փնտռուի. Այս զանազան բարւոքմունք կը վերագրուին այն յապաղմանց որք տեղի ունեցած են յիշեալ բերքերու ժամանման մէջ, նաւարկութեանց դժուարութեան պատճառաւ. Գաղթաբերքերու մէջ ևս խահուէի և շաքարի գներն հաստատ կը մնան, և բարձրանալու հակամէտ են Թեթեւապէս.

—Ժամանակէ մ'ի վեր մայրաքաղաքիս մէջ լըջօրէն կզբաղին խնդրով մը որ մեծ առնչութիւն ունի տեղական վաճառականութեան և արուեստագործութեան համար. Կը խորհուի վերջնական կերպիւ կարգադրել ամեն ինչ որ սնանկութեանց կը վերաբերի ընդհանրապէս. Այս առթիւ կ'ըսուի թէ դատական իշխանութիւնք մտադիր են դատական պաշտօնատան մէջ յատուկ ճիւղ մը հաստատել սնանկութեանց համար, Թոշակաւոր նախագահով մը և երկու անգամով որք պիտի ընտրուին երեւելի վաճառականաց մէջէն.

—Ցայտնի է թէ 1889 տարւոյն մէջ Արուեստահանդէս մը պիտի բացուի ի Պարչէլօնա. Տեղւոյն քաղաքապետն, որ նախագահն է այդ արուեստահանդիսին, շրջաբերական մ'ուղղելով Պարչէլօնայի օտար հիւպատոսաց, խնդրած է որ իւրաքանչիւրն իւր ներկայացուցած երկրին գլխաւոր արտադրողաց անուանքն հաղորդէ իրեն, որպէս զի կարենայ պաշտօնապէս հրաւիրել զանոնք Արուեստահանդիսին մասնակցելու. Այս նպատակաւ Պարչէլօնայի օսմանեան հիւպատոսը կը յայտարարէ թէ պատրաստ է ամեն դիւրութիւն ընծայել օսմանեան արտադրութիւններն այդ Արուեստահանդիսին ղրկել փափագողաց.

[illegible] իւր մասնաւոր տեղեկութեանց յենլով կը հերքէ եւրոպական լրագրաց այն լուր թէ Աւստրիոյ կայսեր եղբայրներէն արքիդուքս մը մայրաքաղաքս ղրկուած է և կամ պիտի ղրկուի կայս. կառավարութեան և Աւստրիոյ միջեւ պաշտպանողական և յարձակողական դաշնակցութիւն մը կնքելու համար.

—Վեհ. Սուլթանը տեղակալ-գնդապետի աստիճան շնորհած է Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշայի որդի Շէրիֆ պէյի.

—Կրէտէի վերջին լրագրաց մէջ հրատարակուած է կուսակալ Քոստաքի փաշայի մէկ պաշտօնական զեկոյցն որ կը ծանուցանէ թէ կղզւոյն Ելմտացոյցը միաձայնութեամբ վաւերացած է Բ. Դրան կողմէ. Նմանապէս վաւերացուած են կղզւոյն ընդհ. ժողովոյն կողմէ քուէարկեալ բոլոր որոշմունք և կանոնագիրք ի բաց առեալ ընտրական նոր օրէնքն որ ինչ ինչ բարեփոխումներ պիտի կրէ.

—Սերպիոյ ազգային ժողովս վաւերացուցած է այն դաշնագիրն որ երկաթուղեաց միացեալ գծերու առթիւ կնքուած էր կայս. կառավարութեան և Սերպիոյ միջեւ.

—Դասթամունիի համանուն Թերթը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն Իտարէի ժողովը դատելով ծխէ գաւառակի նախորդ գայմագամ Էմին էֆէնտին, որ կաշառակերութեամբ ամբաստանուած էր, դատապարտած է զայն երեք տարւոյ բերդարգելութեան և վեց տարի պաշտօնազրկութեան. Էմին էֆէնտի նոյնպէս դատապարտուած է վճարել իբրեւ կաշառք առած դրամն և նոյն քանակութեամբ գումար մ'ալ իբրեւ տուգանք.

—Մանչէսթր կ'ըսէ թէ Բ. Դուռը պիտի բողոքէ Եամպօլու-Պուրկազի երկաթուղւոյ շինութեան դէմ, որուն համար պուլկար կառավարութիւնը վերջերս գումար մը բուէարկել տուած էր Սօպրանիյէէն. Կայս. կառավարութիւնն իւր ընդդիմութիւնը կը յենու Արեւ. Ռումէլիի Կազմական կանոնագրին 17րդ յօդուածին վրայ.

—Թուրքիոյ այլ և այլ հանքաց և անտառաց շահագործման համար բազմաթիւ խնդրանքներ մատուցուած են այս օրերս ձեռնհաս իշխանութեան.

—Ազգ. Պոլսոյ ռուսական հիւպատոս Պ. Լիգլին երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս յիւր պաշտօնատեղին.

—Հավասը կիմանայ թէ Նիկոսէի կառավարիչ Ենիս փաշա դատաստանի պիտի ենթարկուի տասանորդական տուրքի և այլ գործերու մէջ բռնած ինչ ինչ ընթացիցը պատճառաւ.

— Մայրաքաղաքիս ռումանական դեսպանատունը պաշտօնապէս ծանուցած է Բ. Դրան թէ Ռումանիոյ ծերակոյտն ընդունած և վաւերացուցած է Թուրքօ-ռումանական առեւտրական նոր դաշնագիրը.

—Ինչպէս յայտնի է Գանտիլլիի մէջ պատահած ոճրագործութեան առթիւ ձերբակալուած վեց չարագործաց նախնական քննութիւնք կատարուելու վրայ են. Արդ Սկիւտարի ընդհանուր դատախազութիւնը, նկատելով որ բազմաթիւ վկայք և զօրաւոր ապացոյցներ կը հաստատեն ամբաստանելոց մեղապարտութիւնը, խնդրած է որ այդ ոճրագործաց չորսը մահուան դատապարտուին ըստ տրամադրութեան պատժական օրինաց 174րդ յօդուածի վերջին մասին և երկուքը ցկեանս շղթայակապ աշխատութեան՝ ըստ 218րդ յօդուածի նոյն օրինաց.

—Թուրքիա Թուելով վիճակագրութեանց դիւաններու կարեւորութիւնը, կայս. կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ որպէս զի ինչպէս որ Եւրոպայի մէջ կայ, նոյնպէս մայրաքաղաքիս ամեն կառավարական պաշտօնատանց մէջ վիճակագրութեան դիւաններ հաստատուին որք ծանուցանեն իւրաքանչիւր պաշտօնատան գործառնութիւններն.

—Ինպատտ բարեգործական ՏՕՐ-ՔԱՍ ընկերութեան Պազար մը կազմակերպուած է անգլիական դեսպանատան մէջ, նախաձեռնութեամբ Լէտի Հուայտի. Պազարը պիտի բացուի այսօր, ժամ եւրոպական 2էն 6 և այս գիշեր ժամ 9էն 12. Նմանապէս վաղը.

—Գերմանացի զօրավար Հօպ փաշա որ այս օրերս մայրաքաղաքս վերադարձաւ, Պուքրէշէն անցած պահուն Ռումանիոյ Թագաւորէն ներկայացեր է որ «Ռումանական Թագ»ի պատուանշանը նուիրեր է նմա.

—Գարահիսարի Ազիզիէ գիւղաքաղաքին մէջ անցեալ ամսոյ 24ին երկրաշարժի սաստիկ ցնցում մ'զգացուեր է. Ցնցումը տեւեր է երկու վայրկեան առանց ո և է վնաս պատճառելու.

—Ռուսական դեսպանի փոքր որդին Միքա Նէլիտօֆ փողացաւէ կը տառապի. Տիկին Նէլիտօֆ ևս պաղ առած լինելով, հիւանդ է քանի մ'օրէ հետէ.

—Երէկ Վոսփորէն անցաւ ռուսական Մոսկուա շոգենաւն որ Վլատիվոստոքէն Օտեսա կը փոխադրէր 500 արձակեալ ռուս զինուորներ.

—Էմիրկէնի ծովեզերեայ ապարանքին մէջ մեծամեծ պատրաստութիւնք կը տեսնուին Նախորդ Խտիվ Իսմայիլ փաշայի գալստեան համար.

— Ներքին գործոց նախարարութիւնն ի վաճառ հանած է 2,500,000 օխա պղինձ, որք Երկանայի հանքերէն հանուած են.

—Բերայի Ցունաց Սիլլօգոսն իրեն անդամ ընտրեր է զՊ. Զինովիեւ, երրորդ քարտուղար ռուսական դեսպանատան.

—Երէկ ժամը 5ին Պոլսեցի Քեամիլ անուն Թուրք խոհարար մը յանկարծամահ եղաւ Բ. Դրան մեծ պողոտային վրայ.

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Երէկ գիշեր Ռուսական դեսպանատան մէջ ի նպաստ Սկիւտարի հրկիզելոց տրուած Նուագահանդէսը պսակուեցաւ ամենամեծ յաջողութեամբ. Մանրամասն նկարագիրը կը հրատարակենք վաղը.

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ
ԲԵՐԱՅԻ

Այս գիշեր. մեծաւ պատրաստութեամբ, առաջին անգամ լինելով պիտի ներկայացուի «L'oiseau bleu» օբէրա-գոմիք երեք արարուածով.

* * *

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ
ԹԷՓԷ-ՊԱՇԻ

Իտալական Օբերայի խումբն ևս այս գիշեր պիտի ներկայացունէ «Trovatore» հանրածանօթ օբերան, որ ներկայացումն մեծապէս գնահատուելով երաժշտասէր հասարակութենէ, կը կրկնուի ընդհանուր փափագանօք.

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ
ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 18 դեկտ.

Խորհրդարանին նստաշրջանը փակուեցաւ.

Պերլին, 18 դեկտ.

Նորթ Ալգէմայնէ Ցայթունկ կը հաստատէ, արժանահաւատ տեղեկութեանց յենլով, թէ Պիզմարք իշխան բոլորովին հաշտարար եւ խաղաղասէր հրահանգներ տուեր է Բեդրբսպուրկի գերմանական դեսպանին.

Վիեննա, 19 դեկտ.

Կայսեր նախագահութեան ներքեւ գումարեալ երէկի Խորհուրդներուն մէջ, ելմըտական տնօրինութիւններ որոշուեր են, այլ անոնց գործադրութիւնն յետաձգուեր է, որովհետեւ կ'սպասուի խաղաղական լուծման մը.

Լոնտոն, 19 դեկտ.

Խորհրդարանը պիտի վերաբացուի փետրուար 9 ին.

Աթէնք, 18 դեկտ.

Երեսփոխանաց ժողովոյ աշխատութիւնք առանց միջադէպի կը շարունակուին՝ ընդդիմադիր կուսակցութեան երեսփոխանաց բացակայութեան պատճառաւ.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 8 Դեկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	111 1/4
3 » » » (վճռելին)	110 7/8
3 Բարիզի » (պանքայի)	22 72 1/2
3 » » » (վճռելին)	22 80

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

			Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց.	Սէրի Գ.	Կ.	15 15
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	»	15 16
Բերայի մէջ	»	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	»	15 15
Բարձրագոյն գին	»	»	15 15
Նուազագոյն »	»	»	15 15
Կէս օրին	»	»	15 15

ԻՍԹԻՔՐԱԶԸ ԴԱՀԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	35 32
Այս առաւօտ	35 32
Կէս օր	35 32

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն 1858) » 1862)	Ա Սէրի	23 20
» 1860) » 1863) » 1872)	Բ »	14 10
» 1865) » 1869) » 1873)	Գ »	15 15

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Քէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 10
Քրետի Քէնէրալ ... Գ. Կ.	Օսմ. »	6 32
Պանք տը Գօնս	» »	6 20
Սօս. Համ. է վաւեզօր	» »	3 35
Թրամուէյ	» »	355
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	35
Օպլիկասիօն տը Պրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի	»	126

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	111 5
Բօլ Իմբէրիալ	»	90 20
Քմիլից	»	51
Ռուպլի Թղթադրամ	»	10 27
» արծաթ	»	74
Ֆիօրին	»	— —
Մեծ. արծ. (տարբ.)	»	109 34
Վեցնոց	»	103 35
Հինգնոց	»	103 35
Մէճիտիէ	»	100
Թասֆիէ	»	16 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 19 դեկտ. ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	101 13/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	13 5/8
» » » գոցուեցաւ	13 11/16
» » » Ա.	23
» » » Բ.	14
» » » Գ.	13 5/8
Օթօման 1871	72
Փոխառութիւն 1877	84 3/4
Պանք Օթօման	10 1/8
Ռուսական փոխառ. 1873	92 7/8
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	73 1/2
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	98 1/2
Տայրա Սանիէ	69 7/8
Տօմէնիալ (փոխառ. Ռօթշիլտ)	94
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 55

Վիեննա, 19 դեկտ. ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	127 20
Օսմանեան երկաթուղի	17

Բարիզ, 19 դեկտ. ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	107 67 1/2
» » 3 %	81 27 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 10
» » » գոցուեցաւ	13 95
» » » Բ.	14 20
» » » Գ.	13 90
Օսմանեան երկաթուղի	34 50
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	508 75
Գրետի Լիոնէ	577 50
» Ֆօնսիէ	1410
Բաժնետոմս Լիոնի	1245
Սուէզի ջրանցք	2077 50
Ռուսական 5 % 1877 ի	100 3/8
Իտալական Ռանթ	96 75
Սպանիական (արտաքին)	67 5/8
Եգիպտական միացեալ	372 50
Բրիօրիթէ Թիւրք	355
5 % Հելլենական	360
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 34

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 19 դեկտ. ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քօնսօլիտէ	14
Եգիպտական	372 50

Աւրիկեան Մինրան էֆէնտիի յօրինած Թուրքերէնէ հայերէն գաղիերէն բառարանի 24 րդ տետրն հրատարակուեցաւ.

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՌՈՏՈՍԹՈՅ, 24 Նոյեմ.

Նորընտիր քաղաքական ժողովս իւր կազմութեան առաջին օրէն մեծ գործունէութիւն ցոյց կու տայ. Թէև դպրոցական խնդիրներէ պաշարուած՝ սա՛յն կարող կը լինի ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր խնդրոց ևս մատուցանել ուշադրութիւն. Դպրոցական խնդիրն է Ս. Յովհաննեան վարժարանի յաւիտենական խնդիրը. Հոգաբարձութեան բողոք, Թաղ. Խորհրդոյ բողոք, տեսուչի բողոք, վարժապետաց բողոք, այս ամենը միմիանց կը յաջորդեն, յորս ի մասնաւորի տեսուչին և վարժապետաց բողոքներն քաղաքական ժողովոյ գործելու ժամանակն գրաւելու արժանի բաներ չեն. Եւ յիրաւի՝ ի՞նչ կարգի խնդիր կրնայ սեպուիլ դասատուաց ժամականները տեսուչի ձեռամբ վճարելու պահանջումն. Ս. Թագաւորի Պատ. Թաղ. Խորհուրդը որոյ անձնուէր աշխատութիւնը կը գովէ ամեն ոք, ցաւօք սրտի կը նկատէ որ՝ տեսուչն և վարժապետք (ոչ ամենքը) նորանոր պահանջումներ կ'ընեն, և յետոյ քաղաքական ժողովոյ դուռը կը զարնեն. Ամեն լըջամիտ մարդ կը փափաքի որ այս դպրոցական ցոյցերը վերջ մը ունենան. Բաւ են եղած յուզումներն և խառնակութիւնք. Ռամիկը կը գայթակղի տեսնելով որ կրթական նուիրական գործոյն աշխատաւորք պատճառ կ'ըլլան կուսակցական գժտութեանց. Չէ՞ կարելի արդեօք որ Ազգ. սնուցին ատաղձերը ազատին այլևս կրքեր գրգռելու և խռովութիւն յարուցանելու ծառայութենէն. Խոհական մարդիկ գիտեն թէ ի՛նչ է այս բաներուն բուն չարժառիթը, թէ ինչո՞ւ մէկ տարուան մէջ չորս հինգ Թաղ. Խորհուրդներ կը հրաժարին, ի՞նչ պատճառաւ հոգաբարձութիւնը Թաղ. Խորհրդոյ հետ կը գժտի, ի՞նչ բանէ Թելադրեալ տեսուչն իւր վարժապետաց խմբով յանկարծ օր մը դպրոցը կը փակէ ու կը մեկնի. Այս ամենուն պատճառն ակներեւ է, բայց կը լռեն, սպասելով որ ասոնց հեղինակներն ինքեանք ի վերջոյ զգան եղած չարիքն. Եթէ կայ հաստատութիւն մը որ պէտք է զերծ մնայ կուսակցութեան խաղալիկ ըլլալէ, այդ ալ դպրոցն է. Ամեն հակառակութիւնք պէտք է դադրին դըպրոցի առջեւ. Խղճալի է մատաղ սերունդն որ կրթութեան գործն կ'ըլլայ միջոց և առարկայ խռովութեան. Վարժապետներն է՞ր սուրբ նկատումներու զհետ կը շրջին. կուսակցութեանց հետ ի՞նչ գործ ունին. Միթէ տղայք այս կամ այն կուսակցութեա՞ն կը պատկանին. Ի՞նչ կ'ըլլայ վիճակն մատաղ սերնդեան՝ որ այժմ կը տեսնէ և գիտէ թէ ժողովրդեան մէջ երկպառակութիւն կայ իւր վարժապետաց համար. Ո՞չ ապաքէն կուսակցական ոգին այժմէն արմատ կը բռնէ անոնց սրտերուն մէջ. Ի սէր Աստուծոյ, վերջ տանք այս դպրոցական տագնապին. Մինչեւ ե՞րբ պիտի սենք գաղղիաբանի և հայկաբանի կռիւներու. Պարզ է խնդիրը, եւ այս մասին խօսք հասկնալու դժուարութիւն չկայ. Հայ տղայք ամենէ առաջ հայ լեզուն պէ՞տք է սորվին կամ ոչ, հայ գրականութի՞ւնը. Նախամեծար պէտք է ընել հայ մանկան կամ ոչ. Այս սկզբունքը եթէ ճշդուի, այլ եւս հարկ չմնար կռուելու, բողոքները կը վերջանան, աշակերտաց դայթակղութիւնը կը դադրի և ներսն ու դուրսը սրտերը կը հանդարտին. Այս տողերուն հեղինակն խորին ցաւով կը տեսնէ որ սկզբունքները կը զոհուին սին նկատմանց. Վարժարանին մեծարգոյ տեսուչն մեզմէ տարբեր կարծիք կրնայ ունենալ, բայց իւր կարծեաց Թիւրութիւնը հաստատելու ամեն դիւրութիւն ունինք. Միակ հարցում մը կ'ընենք իրեն. երբ ազգային սնտուկն Փռանսերէն լեզուի համար այնչափ շատ ստակ կը զոհէ, արդար չէ՞ որ դպրոցն ալ սակաւ ինչ շնորհ ընէ ազգային լեզուին՝ որոյ խրատունքը յափշտակած է օտարոտի կրթութիւն մը.

Ռոտոսթոյի հայ ժողովուրդը այն միակ ժողովուրդն է՝ որ կարողացած է իւր ազգային լեզուն անվթաս պահել Եւրոպայի կողմն. Ուշադիր միտք մը չը դժուարանար իմանալու այս երեւոյթի պատճառն. Այն եկեղեցասէր եւ ազգասէր հայ գաղթականք՝ որ թէեւ սակաւաթիւ՝ մի քանի դար յառաջ բնակութիւն կը հաստատեն Մարմարայի եւրոպական եզերաց վրայ՝ նախանձախնդիր են եղեր իրենց կրօնքին եւ լեզուին. Անոնց այդ ազնիւ ոգին սերունդէ սերունդ վառ մնալով հասեր է ներկայ 2000ի չափ տուներէ բաղկացեալ հայ գաղթականութեան՝ որ բազմութեան կողմանէ այս քաղաքի առաջին կարգը կը բռնէ. Այս այսպէս լինելով՝ երբ հայ վարժապետ մը, ծայրահեղ օտարամոլութեամբ՝ հարիւրաւոր ռոտոսթոցի մանուկներ իրենց մայրենի լեզուէն կը խորշեցնէ եւ նոցա մատղ մտաց մէջ օտարամոլութիւն կը սերմանէ, ի՞նչ կը լինի սորա վախճանը. երբ յայտնի եւ գաղնի ակնարկութիւնք կը լինին հայ լեզուի դէմ, երբ օտարամոլ վարժապետն հայերէն լրագիր ձեռք չառներ, երբ արհամարհանք կը յայտնէ Հայ մատենագրութեան նկատմամբ, ի՞նչ կ'ըլլան այն տղայք որ այսպիսի վարժապետի մը ազդեցութեան ներքեւ են. Շատ տխուր են այս հարցմանց պատասխանները, եւ աւելի տխուր է նաև այն դիմումը՝ որ այդ վարժապետի կողմանէ եղած է փռանսական հիւպատոսին, որոյ ձեռամբ նպաստ խնդրուած է «Alliance Française» անուն ընկերութենէն՝ որ ինչպէս յայտնի է՝ կազմուած է ի Բարիզ փռանսական լեզուն աշխարհի մէջ տարածելու նպատակաւ. Կը լսենք թէ նպաստաւոր պատասխան մը եկած է, և շնորհիւ յիշեալ փռանսամոլ ուսուցչին, որ պալէն աւելի պապական է (պէտք չէ տառական իմաստիւ ընդունիլ) առաջին անգամը լինելով հայ վարժարան մը որ նիւթական հարստութենէ զուրկ չէ, օտարէն նպաստ պիտի ընդունի քաջալերուելու համար այն ազգամնաս ուղղութեան մէջ՝ յորում կը շարունակէ երկու և աւելի տարիներէ ի վեր.

Թող այս տողեր չը կարծուին մոլեռանդ անձի մը մտաց ծնունդ. Մենք Փռանսերէն լեզուի ուսուցման Թշնամի չենք, ընդ հակառակն հիացող և սիրահար ենք այդ լեզուի՝ զոր կը նկատենք մտաւորական յառաջդիմութեան մեծ գործի մը. Բայց մեր հիացումը չէ կարող ուղիղ դատողութեան յաղթել. ուստի երբ հարազատ լեզու մը ունինք որ միշտ ազգային գոյութեան հիմն է, որչափ ալ աղքատ երեւոյթ ունենայ՝ դարձեալ իբրեւ մերն պէտք է սիրենք և պահենք. Պարզ տեսութիւն մ'է այս բայց նաև չէ սխալ. Ա. Մ.

ԱՖԻՈՆ ԳԱՐԱ-ՀԻՍԱՐ, 26 Նոյմ.

Տնտեսական տեսակէտով յոռի շրջան մը անցընելու վրայ ենք, ինչպէս զգացնել կու տային տարւոյս սկիզբը տիրող երաշտութիւնն և հետեւաբար հնձոց անգոհացուցիչ վիճակը. Թէեւ բարեբաղդաբար սովու տագնապներու չենք ենթակայ, սակայն դրամոյ անհամեմատ նուազութիւնը ծանրանալով հրապարակի վրայ՝ ամեն տեսակ առեւտրոց ջիղը պրկուած, կաշկանդուած կը մնայ. զգալի է առանձնակի արմտեաց Թանկութիւնն, որ սովորականէն գրեթէ քառապատիկ բարձրացած է և ժողովրդեան ամեն դասերը տիրող նեղութենէն զերծ չեն. այս նեղութիւն կամ նուազութիւն զգալի է մանաւանդ ի գիւղօրէս. առիթ ունեցանք անձամբ տեսնելու գեղջուկներ ու գեղջկուհիք որք, առ ի չգոյէ ալրուստի պիտոյից, դաշտերէ ու արտերէ տեսակ մը խոտ կը հաւաքէին ի սնունդ ոգեպահիկ. և որ աւելի Թշուառն է, այս

խոստաձարակութենէն առաջ եկած է ինչ ինչ կովեր տեսակ մը վտանգաւոր հիւանդութիւն որոյ քննութեան փութալով կառավարական իշխանութիւնք և բժիշկք հաստատեցին ու տեղեկագրեցին դժբաղդութեան այս արդիւնքն ։ Իշխանութիւնք չքաւորութեան այս աղետից դարման տանելու, ինչպէս և առաջիկայ վար ու ցանի սերմ հայթայթելու կրկին նպատակներով, ըստ չափոյ պիտոյից, գիւղականաց ցորեան բաշխելու հրաման ընդունեցան կեդր. կառավարութենէն ։ Ըստ նոյն հրամանի գաւառիս կարօտեալ մասանց չքաւոր և հողագործ դասուն պիտի բաշխուի երկու հարիւր յիսուն հազար գրիւ ցորեան, աժան գնով և ցնոր արտհունձ վճարելու պայմանաժամաւ ։

Մէկ կողմանէ ժողովուրդը նեղուելով նախնական պիտոյից այս սղութենէն, միւս կողմանէ ալ ցորենոյ վաճառականք իրենց վաճառքն շտեմարաններու մէջ ամբարած՝ աւելի շահաւոր գներով ծախելու առթին կ'սպասեն, և կառավարական միջամտութիւնք անկարող են այս շահասիրական զեղծմանց դարման տանելու և սփոփելու աղքատիկ դասերն որք առանց անոր ալ արդէն ունին ոչ նուազ դժուարութիւն հոգալու իրենց կենսական անհրաժեշտ պիտոյքն և աւուր պարէնն ։

Իբրեւ արդիւնք այս ամենուն, գողութեան և աւազակութեան դէպքեր պակաս չեն մէկ երկու ամսէ հետէ թէ՛ քաղաքիս և թէ շրջակայքը ։ Դեռ երեք շաբաթ առաջ կերպասավաճառ-փերեզակ հայ մը որ գիւղերը կ'երթեւեկէր առեւտրով, անյայտ եղած էր․ և ահա վերջերս իւր մարմինը գտնուելով ստուգուեցաւ թէ՝ աւազակաց շահատակութեանց զոհ եղած է ամենաքստմնելի պարագայներով, Աւձը սէյմէի կոչուած տեղն. ապացուցուած է թէ անձնապաշտպանութեան համար ընդդիմացած ըլլալով աւազակաց՝ սոքա տանջանալից կերպով սպաններ են զինքն․ երկարատեւ ու ասկալի օրհաս մ'ունեցեր է խեղճ սպանեալն, որոյ անդամք մաս առ մաս յօշոտուեր են ։ Այս խժդժութեան հեղինակք արդարութեան ձեռքն են այժմ և ստուգիչ փաստեր չեն պակսիր ։ Ընդհուպ կը կատարուի վերջնական քննութիւնն և անտարակոյս կ'արձակուի անոնց դատապարտութեան վճիռը ։

—Կ'ըսուի թէ կառավարական հրամանաւ այսուհետեւ ամեն կարգի չարագործաց և ոճրագործաց լուսանկարն առնուելով՝ պիտի յղուի կեդր. կառավարութեան ։

—Տնտեսական այս տագնապալից կացութիւնը պարզելէ ետք ուրախ ենք յաւելուլ թէ ամսոյս սկիզբները տեղացող ձիւնք և յորդառատ անձրեւք յուսատու են առաջիկայ հնձոց համար․ լաւ վիճակի մէջ են առ այժմ ամեն տեսակ բերք, ցորեան և «ֆիօն» որ վերջերս գնոց անկում մը կրեց (մինչեւ 100 դահեկան մէկ [illegible]) Իզմիրի հրապարակին վրայ։

—Առաջայոյն տեղի ունեցող երկրաշարժի սնդքան զօրաւոր ցնցմունք որք սաստիկ երկիւղով համակեցին բոլոր դասուս և տեղ տեղ ալ վնասներ պատճառեցին, ժամանակ մ'ի վեր դադրած ըլլալով երկիւղք փարատած էին և անդորրութիւն կը տիրէր. սակայն ամսոյս 24ին, կէս օրէն ետք նորէն զգացուեցան կրկին ցնցմունք որ թէեւ չէին զօրաւոր, այլ կը յիշեցնէին նախորդներն և անոնց ազդած երկիւղը ։

ԲՂԻ, 22 Նոյեմ.

Տեղւոյս Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեան օրիորդաց վարժարանի նախկին եւ առաջին շրջանաւարտներէն Օր. Մարգարիտ Գէորգեան, որ նաեւ երկու տարիէ ի վեր վարժուհութեան պաշտօն կը վարէր յիշեալ վարժարանին մէջ, յետ կարճ հիւանդութեան մը փոխեցաւ առ Աստուած ։

Ցիշեալ դժբաղդ օրիորդն իւր դպրոցական կեանքի մէջ իբրեւ ուսանողուհի մեծ յաջողութիւններ ցուցուց եւ 1884ին յետ փայլուն քննութեան մը Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեան կողմանէ ստացաւ իւր վկայականն և իբր պատուոյ մրցանակ խաչ մը․ 1885ին կոչեցաւ ի պաշտօն վարժուհութեան եւ մնաց այսօր նոյն պաշտօնին մէջ, միշտ յաջող միշտ խոհեմ և միշտ ջանասէր ու արդիւնաւոր պաշտօնեայ ։ Օրիորդ Մարգարիտ իբրեւ տիպար համեստութեան, ուսումնասիրութեան և պարկեշտութեան ամենուն համակրանքն գրաւած էր առ ինքն, հետեւաբար իւր մահուան սուգն ընդհանուր էր եւ իւր գերեզմանին վրայ արտասուաթափներ շատ ։

Թաղման տխուր արարողութիւնն կատարուեցաւ միջօրէին մեծաւ շքեղութեամբ. աւանիս եկեղեցւոյ զանգակներն իրենց տխրանուագ շեշտերով թափօրի կազմութիւն ազդ. տուին. երկսեռ ուսանողներ կարգաւ կը միանային ժողովրդային հոծ բազմութեան մը՝ իրենց վերջին հրաժեշտն մատուցանելու համար իրենց քրանալի պաշտօնեայներէ միոյն. աշակերտ ալ դասատուներն սեւ երիզներով սգաւոր էին և դագաղակիրներն էին ուսուցչական խմբէն ։ Դագաղի կափարիչը մեծադիր խաչով մը կնքուած էր և դագաղին վրայ կար պսակ գրուած ի յիշատակ և ի նուէր առ վաղամեռիկ օրիորդն, մինչդեռ սեւ շրջանակի մը մէջ պարփակեալ գեղեցկաշէն պսակ մը կը հետեւէր դագաղի սնարին զոր կը կրէր ուսանողուհի մը. Թափօրն հասաւ եկեղեցին, ուրանոր յետ կրօնական արարողութեանց՝ ճառախօսեց օրիորդ մը տխրազդեցիկ բարբառով և վշտակիր զգացմամբ, որոյ յաջորդեց Ա. Դասատուն Մեծ. Միսաք էֆ. Փոյաճեան որ բանախօսութիւնն զգայուն էր և գեղեցկապէս յարատասուս փղձկեցուց ։ Թափօրն և դագաղն իւրեանց յամր քայլերով հասան ի գերեզմանատուն. անդ եւս վարժարանց տեսուչ Մեծ. Աւետիս էֆ. Բաղջեբունի գողտրիկ ոճով, զգայուն լեզուով եւ տխուր շեշտերով դրուատեց յիշեալին կեանքն. բացատրեց թէ ինչ մեծ կորուստ մը կ'ընէին այսօր Միաց. և Հայուհեաց ընկերութիւնք յանձին օրիորդ Մարգարտի, որ զգայուն աղջիկ մ'էր, համեստաբարոյ եւ ազնուասիրտ, պարտաճանաչ եւ աշխատասէր պաշտօնեայ մ'էր, Հայաստանցի մ'էր եւ աւա՜ղ ցանցառ թիւ մը կը կազմեն սոյնպիսի պաշտօնեայք Հայաստանի մէջ, և դժբաղդ օրիորդն մեծ եւ բաց տեղ մը թողլով կը մեկնէր յաշխարհէ ։ Առաւ պսակն եւ ի դիմաց ուղղոյն պաշտօնէից պսակեց այն կուսական ճակատն, որ պատրաստուած էր դեռ յոգնիլ եւ խոնջիլ յօգուտ ազգութեան․ սեւ հողեր ծածկեցին թշուառ կոյսն, որ դեռ նոր պատրաստուած էր կենաց բաժակն ըմպել, մինչ տասն և ութ գարուններ հազիւ կը պճնէին իւր կուսական ճակատն ։

ՊԱՆՏՐՄԱ, 4 դեկտ.

Այս օր կէս օրին հեռագիրը դուժեց յոյժ ցաւալի լուր մը Պանտրմացւոց համար. Գրիգոր Վոյվոտեան մեռած էր դեկտ. 3ին առաւօտուն ի Պոլիս «Թիֆօյի» հիւանդութենէ ։ Վախճանեալ երիտասարդն ոչ միայն ի Պանտրմայ ընդհանուր համակրանք վաստակած էր իւր ուղղամտութեամբ, այլ նաեւ ի Պոլիս և Պրուսայ ճանչցուած էր շատերէն իբր ազնիւ, լուրջ և գործունեայ երիտասարդ մը՝ որով իւր ցաւալի մահն ոչ միայն բոլոր Պանտրմացւոց ցաւ պատճառած է այլ նաեւ իւր բազմաթիւ բարեկամաց ի Պոլիս ։ Իւր մահուամբ կը կորսնցնենք մենք մեր ամենաազնիւ երիտասարդն եւ ազգն իւր պատուական անդամներէն մին ։ Ինքն թէպէտեւ Պանտրմայու ամենահին բնտանիքներէն միոյն կը վերաբերէր, այլ ի հրապարակ ելած ժամանակ այնքան փայլուն և նախանձելի վիճակ մը չունենալով, յաջողած էր քիչ տարուան մէջ թէ Պոլսոյ եւ թէ Պանտրմայու հրապարակին վրայ յոյժ պատուաւոր դիրք մը բռնել ։ Կը յուսանք որ իւր քեռորդիքն պիտի ջանան հետեւիլ այն շաւղին մէջ յորում դրած էր զնոսա իւրեանց մօրեղբայրն, եւ պիտի լինին ապագային ամենաօգտակար անդամ Հայ ազգին՝ ինչ որ պիտի լինէր անշուշտ եթէ մահուամբ յանկարծ չի փակէր Գ. Վոյվոտեան իւր ասպարէզն 25 ամեայ հասակին մէջ, ձգելով ի մեզ մի յիշատակ միայն՝ որ յոյժ օրինակելի կրնայ լինիլ մեր երիտասարդութեան ։

Ց. Մ.

ԿԱՒԿԱՍԵԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Անցեալ կիւրակէ, Նոյեմբերի 15-ին, քաղաքը հիւրասիրեց Թիֆլիզի նորընտիր զինուորներին ։ Առաւօտեան 10 ժամին քաղաքային վարչութեան շինութեան մէջ, ուր պիտի երդումնատուութիւն լինէր, ժողովուեցին նորընտիրները, զինուորական ատեանի անդամները, հայ լուսաւորչական և ուղղափառ քահանաները եւ հրէից ռաբբին ։ Քահանաները սոյցին օրուայ առթիւ ճառեր, բացատրելով նորընտիրներին երդման եւ Թագաւոր Կայսեր ու Հայրենիքին ազնիւ ծառայելու նշանակութիւնը ։ Այնուհետեւ նորընտիրները, ըստ դաւանութեան, բաժնուեցին մի քանի խմբերի եւ երդուեցին ։ Հայերը, որ կազմում էին ամենամեծ խումբը (52 նորընտիրներից 25-ը) պարզ առոգանութեամբ կրկնում էին քահանայի արտասանած երդման խօսքերը ։ Եւ այդ համարձակ եւ աներկիւղ արտասանութիւնը մեծապէս նպաստում էր ներկայ լինողների ոգեւորութեան ։ Ցետոյ նորընտիրները խումբ խումբ կառքերով և հետեւակ, հանդիսականների խուռն բազմութեան ուղեկցութեամբ, զուռնայով գնացին Միքայէլեան փողոց, Թիֆլիզի ժողովարանի այգին, ուր նոքա հիւրասիրվեցին քաղաքի կողմից ։ Այնտեղ նորանց սպասում էր երկու խումբ երաժշտութիւն-ասիական եւ եւրոպական ։ Ժողովարանի ամառային շինութեան մէջ բացուած սեղանի շուրջը նստեցին քաղաքագլուխ Ա. Ս. Մատինեանը, նահանգական զինուորական գլխաւորը, զինուորական ատեանի անդամները, ոստիկանապետը եւ նորընտիրները՝ իրանց բարեկամների, ազգականների, ծանօթների և այլ կողմնակի հանդիսականների հետ ։ Առաջին բաժակը առաջարկուեց Թագաւոր Կայսեր կենացը, որին հետեւեց բարձրաձայն «Կեցցէն» հանդիսականների կողմից, որք լցրել էին ժողովարանի ընդարձակ այգին ։ Այնուհետեւ առաջարկուեցին Մեծ Իշխան Միքայէլ Նիկոլայեւիչի, երկրի Կառավարչապետի, նորընտիրների և այլոց կենացները ։

Եղանակը գեղեցիկ էր, երաժշտութեան ձայնը եւ տեղային երգեցողութեան հնչիւնները բազմապատկում էին հանդիսականների ոգեւորութիւնը ։ Քաղաքագլուխը մի գեղեցիկ ճառով դարձաւ նորընտիրներին, ցոյց տալով Թիֆլիզի, իբրեւ Անդրկովկասի կենտրոնի, նշանակութիւնը, յոյս յայտնեց, որ Թիֆլիզի նորընտիրները կը ծառայեն ազնիւ և քաջ, որով կարժանանան Թագաւոր Կայսեր շնորհակալութեան. Ցետոյ մի վրացի արտասանեց նոյն մտքով մի այլ ճառ ։ Նորընտիրներից մէկի հայրը, մի պաշտօնաթող զինուոր, կարդաց իւր յօրինած մի ոգեւորիչ ոտանաւոր ։ Ի վերջոյ նորընտիրները սկսեցին տեղային եւ այլ պարեր, ձեռների վրայ բարձրացրին քաղաքագլխին, իրանց գլխաւորին, եւ աւա զուռնայով դուրս եկան փողոց եւ, իբարու գրկած, ցրուեցին, որ իրանց ծնողների հետ տեսակցեն ։

Երկուշաբթի օրը, նոյեմբերի 16-ին նորընտիրները առաւօտեան 6 ժամին հաւաքվեցին զինուորանոց և այնտեղից ուղարկուեցին Կվարելի, որտեղ գտնվում է Վրաց հետեւակ գրաւժինան, որի մէջ պիտի ծառայեն նոքա ։ Թիֆլիզի նորընտիրների ընդհանուր թիւն է 53 հոգի, որոնցից 25-ը հայեր են, 13-ը ռուսներ, 9-ը վրացիներ, 3 մալական, 2 հրեայ և մէկ սուբոտնիկ ։

Առաջ ենք բերում այստեղ Հայերի անուանց ցուցակը ։

Միքայէլ Նալբանդեանց, Յովհաննէս Իզմիրեանց, Յակոբ Յովհաննիսեանց, Արշակ Վարդանեանց, Արտաշէս Էնֆիաջեանց, Նիկողայոս Ցարութիւնեան, Սիմէօն Տէր-Զաքարեանց, Խորէն Միրիմանեանց, Յովհաննէս Թովմասեանց, Ենովք Դանդուրեանց, Պետրոս Գաբրիէլեանց, Թադէոս Միրտումեանց, Յովսէփ Օհանեանց, Վասիլ Իգիթխանեան, Յովհաննէս Լօմիձէ, Սողոմոն Մարտիրոսեանց, Գրիգոր Դաւթեանց, Գեղասիմ Նաֆթիկեանց, Աղէքսանդր Միրզախանեանց, Գրիգոր Տէրունեանց, Կոնստանդին Լախթեանց, Նիկողայոս Մարկոսեանց, Կոստանդին Ենիկոլոփեանց, Ցարութիւն Բոյարեանց, Գէորգ Բաղալեանց (հիւանդութեան պատճառով թողուած է սպահեստի համար) ։

(Արձագանք)

Ո՞վ չէ լսել Խրիմեանի անունը․ ո՞վ չէ լսել Հայրիկի անունը, որը իր ամբողջ գործունէութեամբ կարողացել է այնպիսի մի տհագին ժողովրդականութիւն ձեռք բերել, որ նրա անունը այս բողէիս ծանօթ է ամբողջ հայութեան ։ Խրիմեանի այդ մեծ ժողովրդականութիւնը մեծ պատճառներ ունի․ նա բովանդակում է իր մէջ այնպիսի իդէալներ, որոնց առջեւ խոնարհվում, կամ աւելի ճիշդ ասած, պէտք է խոնարհվեն ամենքը ։

Ասյա ուրեմն հասկանալի է, թէ ինչո՞ւ իւրաքանչիւր հայ ամենաջերմ կերպով միշտ կը ցանկանայ լսել նրա մասին, կարդալ նրա մասին ։ Զարմանալի չէ ուրեմն, որ մենք մի առանձին հետաքրքրութեամբ թերթեցինք այս օրերս Թիֆլիսում հրատարակված մի գրքոյկ, որը կրում է «Խրիմեան հայրիկ» վերնագիրը եւ որը գրել է Պ. Տ. Փիրումեան ։ Գրքի կազմի վրայ տպված է, որ դա Խրիմեանի կենսագրութիւնն է, որին կցված է եւ Հայրիկի լուսանկար՝ բաւական աջողված պատկերը ։ Հարկաւոր ենք համարում սկզբից յայտնել ընթերցողին, որ «գրքոյկը կազմված է մեր հասարակ ժողովրդի համար» ։

Նորերումս ժողովրդական լուսաւորութեան մինիստրը ներկայացրել է մինիստրների մասնաժողովին մի գրութիւն, որով առաջարկում է անձնական ազնուականութիւն ստացած հայերի որդոց իրաւունք տալ ընդունվելու Թիֆլիսի առաջին գիմնազիայի Թագաւորական հաշւի այն վականսիաներում (ձրի տեղ), որոնք յատկացված են մէլիքների ծագում ունեցող հայերի որդոց համար ։ Մինիստրների մասնաժողովը որոշեց դրա համար Նորին Կայսերական Մեծութեան բարեհաճութիւնը խնդրել, որը եւ ստացվել է ներկայ տարւայ հոկտեմբերի 4-ին ։

(Մշակ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵԱՆՔ

ՀԱՅ ԳԵՂԱՑՒՈՅ ԱՒԱՆԴԱԲԱՆԱԿԱՆ ԿՈՂՄԸ

Մեր գեղացիները կ'ըսեն.—

Եօթ լեռնէ հող ու եօթ գետէ ջուր առաւ Աստուած, ու այն հող ու ջրի կաւով Ադամի մարմինը շինեց, կաւի աւելցուքով ոսկին, ու մարդիկ կը սիրեն իրենց այս աւելամասն ։ Երբ Ադամի վրայ գլուխը կը շափուձեւէր Աստուած, անոր մօտեցաւ ձին, ու հասկնալով որ իր վրայ պէտք է հեծնէ օր մը Ադամ, աքացի տուաւ ու փախաւ ։ Ադամի ոտներու մէջտեղը մնաւ ձիի սմբակ ու փոսցուց զան ։ Ամեն մարդու ունի ոտքի այս փոսը ։

Երբ Հայր Աստուած Ադամի մարմինը շինեց, իր վրայ առաւ Որդին Սուրբ անոր խնամատարութիւն, ու Հոգին Սուրբ շունչ ու կենդանութիւն տուաւ անոր ։

Աստուած կը սիրէր Ադամ, ու մեծ հրեշտակ մը կը նախանձէր.—«Երէկի ճիճերոյն ինձմէ աւելի կը սիրուի» կ'ըսէր ու կը կատղէր. օր մը նոյն ինքն չը կատարեց իւր հերթի պաշտամունքն ։ Երկնքէն վար թափեց Աստուած այն հրեշտակ ու իր ընկերներն, ու դեւ ու սատանայ եղան անոնք, այն դեւերն ալ որք հրեշտակներու կէսն աղօթքի ատեն օդի մէջ կեցան, կախ-դեւ ։

Նրդում ըրաւ Չար-Սատանան, որ Ադամն ալ հասցնէ իր հալին, ու օձի փոխուելով անոր քով գնաց ու համոզեց որ ուտէ արգիլուած ծառի պտուղը ։ Վար չէր իջներ, Ադամի բօկի մէջ կայնեցաւ պտուղն, ու ափսո՜ս որ դեռ ընելով կլլեց Ադամ [illegible] ։ Ցուցանք մը կայ հիմա մարդու բօկի վրայ որ պտուղի կեցած տեղի ուռեցը կը ցուցնէ, ու Ադամի խնձոր կը կոչուի ։

Աստուած անիծեց օձն, ան ալ միտքը դրաւ որ թունաւորէ մարդու բոլոր խմելաջուրը. բայց ամեն ատեն որ ջրի մէջէն անցնի, անոր մէջ կը միզէ էշ ու կը լուծէ օձի թոյնքը ։

Ադամի դրախտէն վռնտուելու օրն էր որ մարը մտաւ առջի անգամ աշխարհ. սովոր չէր մութին Ադամ, ու խոլ թաթափումներով մութի ու մրաթի մէջ ինկաւ ։ Երբ երազի մէջ խաչի վրայ տեսաւ Քրիստոս, «Խա՛չ, օգնեա՛ ինձ» պոռալով արթնցաւ, ու Ադամի այս երազը կը յիշեցնէ մեր այբուբենի [illegible] ։ Մութ էր, կուլար, երբ արթնցաւ Նախամարդ, ու Սատանան համոզեց զայն որ ինքը լոյս բերէ անոր, ու բանով մը փոխարինէ ան իր [illegible] ։ Դեւի թելադրածի պէս ձեռքը քարի մը վրայ զարկաւ Ադամ, ու «ինձմէ եղած քեզի ըլլայ» ըսելով անոր տուաւ իր ձեռագիր ։—Գիշերը կրկնեց իր սեւութիւն ու աղջամուղջ մը,—Ադամայ [illegible] պատեց այն ատեն բոլոր երկիր ։ Սատանան սփոփեց Ադամն ու ըսաւ որ իրեն հետեւի, ու քիչ մը վերջ արեւը ցոյց տուաւ որ կը կթոտէր արեւելքի սեմերու մէջ ։

Արշալոյսի ատեն էր, երբ լոյս ուզեց բերել Սատանան Ադամին, ու այն օրէն վեր աստղ կ'ելնէ բարիլուսի ատեն երկնքի մէջ որ «լուսաստղ», «արուսեակ», lucifer կը կոչուի,—ՍԱՏԱՆԱ՛Ց ։

Սեւ ագռաւ եղաւ օր մը Սատանան ու սկսաւ ուրիշ ագռաւի մը հետ կռուիլ ու սեւ սուր քարով մը կտրեց անոր վիզ. Կայէն օրինակեց այն դասն ու այն քարով Աբէլի վիզը կտրեց. Գեղացիները Սատանի եղունգ կը կոչեն այն կայծքար կիլօթին և ուր որ տեսնեն կը կոտրեն զայն ։

Նոէի ծառէն շինեց Նոյ իր տապան ։

Ժայռի մը զարնուելով ծակուեցաւ օր մը Նոյի տապան, ու օձն այնպէս զետեղեց զինք այն ծակի մէջ որ կաթ մը ջուր ներս չէր մտներ ։ Նոյ ուզեց վարձատրել յետոյ օձն, ու հասկնալով որ ամենէն անուշ արիւնը կ'ուզէ, ժժիկն ըսաւ որ գտնէ զայն ։ Երբ մարդու արիւն կը բերէր ժժիկը Նոյին, անոր դէմն ելաւ ծիծեռն ու արիւնի հետ անոր լեզուն ալ խլեց անկէ ։ Նոյի քով դառնալու ատեն, անլեզու էր ժժիկն ու բան մը չհասկցուց անոր, բայց այն օրէն վեր օձը ծիծեռնի բոյն ու թուխսը կ'ուզէ քանդել, ու ծիծեռնը մարդոց տներու ու կտուրներու մէջ կը փնտռէ իր կայք ու ապաստան ։

Երբ Նոյ անիծեց իր Քամ տղան, սեւցաւ անոր երես ։ Բոլոր սեւերես մարդեր ու արաբներ Քամի ցեղէն են ։

Հորթ մը մորթեց Աբրահամ, որ մեծարէ իր Ս. Հիւրը, ու վերջինը հողի մէջ տնկելով [illegible] ճանը [illegible] բուսցուց, ու խաղողով պատուեց իր վանատուն ։

Ղովտի կին, որ աղ կտրեցաւ, յղի էր, ու անոր փորի մէջն է Նեռը ։

Օր մը երբ գրկեց Փարաւոն Մովսէսը, ճանկեց ան թագաւորի երեսն, ու գետին նետեց անոր թագը ։ «Չարիք մը կայ, ըսաւ Փարաւոն, այս հրեայի տակ», և ուզեց սպաննել զայն. բայց երբ չըմերցեց զայն ծիծմայրը, ոսկի ու կրակ դրաւ Փարաւոն անոր առջեւը, որ փորձէ անոր գործելու կերպը ։ Ոսկի՛ կ'ուզէր լփել փոքր Հրեայն ու լա՜ւ, որ հրեշտակի դրդումով կրակ նետեց բերնի մէջ ու թլուատեց զինք ։

Ոսկի ու արծաթ հալեցուց Ահարոն, որ կուռք թափէ. բայց խաչ կ'ըլլար միշտ այն թափուածը ու կը ջարդէին զայն հրեաներ. երբ դեւի գլխի մը ձեւ առաւ, պաշտեցին զայն ։ Վար իջաւ Մովսէս Սինա լեռնէն ու տեսնելով եղածը գետնի վրայ զարկաւ օրէնքի տախտակներ, ու ափսո՜ս, որ ամենապիտանի օրէնքներ երկինքը թռան այն ատեն, ու բիչ-պիտանիները մնացին երկրի վրայ ։

Շներու կաց. ու կատւը կարգադրելու գիր մը տուաւ Սողոմոն անոնց, զոր կատուին տուին, որ պահէ ։ Բանի անկանոն պատահումները դատելու համար կատուէն ուզեցին շներն օր մը այդ գիրը, բայց կատուն տան առեքի մէջ դրեր էր, ու մկները կտոր կտոր ըրեր էին զայն ։ Շներու դատը դեռ կ'օրօրուի ու կը շարունակեն անոնք իրենց իրարանցումներն,— ու կողմէ մըն ալ շներ կատուները կը հալածեն ու կատուներ մկները ։

Դեւեր ու սատանաներ ժողվեց, կուժի մը մէջ լեցուց Սողոմոն, ու կուժի բերանը գոցելով ծովի խորը նետեց. դեւերու մեծաւոր,— Տամշէլ ժայռի մը մէջ գամեց ։

Երբ մոգերու առաջինը երախայ տեսաւ Քրիստոս, երկրորդը՝ երիտասարդ, երրորդը՝ ծեր, ու յայտնելով մէկմէկու իրենց տեսածը զարմացան, ափշեցա՜ն, որ իրենց նուէր բերած ծիրանին ալ պատանք դարձեր է, ոսկի արծաթն՝ բուրուառ, ու գոհարները խունկ ։

Քիչ մնացեր էր, որ բռնէին հրեայներ Յովսէփ ու Մարիամ իրենց փախչի մէջ, ու այրի մը մէջ մտան անոնք ։ Սարդ մը հիւսեց շուտ մը այրի բերան ու հետամուտներ տեսնելով հիւսածը ներս չմտան ։ Քրիստոս ու իր ծնողք շարունակեցին իրենց փախչը, ու մարդու մը քովէն անցան, որ վար կ'ընէր. երբ Հրեայներն ալ այն մարդու քով եկան, հասկցան, որ վարելու ատեն տեսեր է ան փախչողները, և որովհետեւ ցանքը հասուներ էր արդէն, ետ դարձան ։

Երբեմն ծառեր վար կը ծռէր Քրիստոս. ու անոնց ծայրերէն կապելով իր ընկեր-տղաքները թող կուտար, որ շտկուին ծառերը. Է՛հ, այն ատեն կէս-երկինք կ'ելնէին այն տղաքներ, ու գետնի վրայ ինալով կը մեռնէին ու կը բժշկուէին ։

Գամաղիէլ անուն մէկի մը քով աշկերտ գնաց Քրիստոս ։ Վարպետը, որ ներկարար էր, Քրիստոսին ըսաւ, որ մանած ու կտաւ լեցնէ այլ և այլ ամաններու մէջ, ու ներկի կարասի մը մէջ միայն լեցուց ան ամեն բան ։ Գամաղիէլ տեսնելով եղած վնասը կատղեցաւ ու եւտ մը զարկաւ աշկերտին ։ —Եւտը ծառ եղաւ, մանած կտաւներու ամեն մէկ կտորն ալ ուզուած գոյնը առեր էր արդէն ։

Ցորդանանի մէջ ճիշդ այն տեղը մկրտուեցաւ Քրիստոս, ուր պահեր էր Սատանան Ադամի ձեռագիրն, ու անոր վրայ կայնելով հալեցուց զայն իր ոտքերու տակ ։

Մէկը կար, որ աչք-յօնք, քիթ-բերան, ոտք ձեռք չունէր, ու Քրիստոս բժշկեց զնա ։ Երբ բռնուեցաւ, ճիշդ անկէ կերաւ Քրիստոս առջի ապտակը ու անիծեց զայն. ողջ է ու կը տառապի դեռ այն ապերախտը ։

Պիղատոս իր ձեռքերու լուացքի ջուր հրէից գլուխներու վրայ ցանեց, ու այն օրէն ի վեր [illegible], — կուտ են անոնք ։

Քրիստոսի խաչափայտը արմաւենի էր ։

Քրիստոսի համբառնալու ատեն ջրերը կանգ առին, որ տեսնեն անոր վերերթը, ու երկինքը ճեղքուեցաւ, որ ներս մտնէ ան. — Ցարդ-դող այն ճեղքն է ։

Աստուած հրեշտակ մը ղրկեց, որ եպիսկոպոս ձեռնադրէ Գրիգոր Լուսաւորիչն, բայց «երկնային կարգաւորութիւնը ծանր է» ըսաւ ու չընդունեց ան այս մեծարանքը ։

Երբ Ս. Կարապետի մարմին ջօրիով Քաբքէ սարը կը տանէր Լուսաւորիչ, անոր դէմն ելան դեւեր, ու [illegible] աղօթքով ցրուեց զանոնք ։ Ջօրիի չոքելու տեղի վրայ վանք սկսաւ շինել Լուսաւորիչ, բայց ինչ որ ցորեկին շինուէր, գիշերով կը փլցնէին դեւեր ։ Ս. Կարապետ ժողվեց այն դեւերը, որք փախեր էին Սողոմոնի կժէն, ու վանքի մօտ տեղի մը մէջ բանտեց, որ [illegible] կը կոչուի հիմա ։ [illegible] մը շատ աղաչեց Սուրբին, որ ազատ թողու զինք, և ուխտեց, որ մաքրէ ամեն օր վանքի փուշը, ու Փէյ-[illegible], — Շաթ էլ-Արաբի մէջ տանի անոր հող ու փոշին ։ Մեր Աշուղներ կ'ըսեն, —

Ժողվեց գիմանը, էլիջ զընտան,
Կալ-դեւէն կանչեց, —«Ախ-դօ՜, եաման,
Եօ էլ կ'էջնեմ քէ փոշէյան,
Փոշին տանիմ Փրէ-բաթման»

Լարախաղի վարպետն է Ս. Կարապետ. ան է, որ շնորհք ու հունար կուտայ մեր լարախաղացներուն ։

Երկու օր մնացեր էր, որ Նիկիա համնէր Ս. Արիստակէս, ու գիւղի մը մէջ յոյներ կտրեցին անոր ձիի վիզ, որ ետ մնայ ժողովէն ։ Արիստակէս բժշկեց իւր ձին ու շարունակեց իւր ուղեգնացութիւն, բայց երբ ծովափը հասաւ, բնիկներն սկսան ծաղրել զան, —«կաղ է, կ'ըսէին, խեբապետ ։» Սուրբը շուզեց ուտել յունական այս հեռը ու եղան լոթք մը քշեց ծովի մէջ ու արօրեց զան. ծովը կը պահէ դեռ այն ակօսի բացեր ու Հայ-Հայրապետի ոտքի կոխերու վրայ փարելու համար միայն կը ծփծփան ու կը կռուին անոր ալիքները ։

Ց. ՏՈՒՏՈՒԽԵԱՆ

ՏՕՔԹՕՐ ՏԻԳՐԱՆ ՊԱՍԵԱՆ

Մանկաբարձ Տէօքթէօր Տիկին Պասեան որ երկար տարիներէ ի վեր ըրած փորձերովը, կատարելագործած է մանկաբարձութեան արուեստը, կը գտնուի ամեն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը միջօրէէն յետոյ, ի Պոլիս կամուրջին գլուխը Վ. Տանիի դեղարանը, ի Մահմուտ Փաշա Գ. Գարամաճեանի դեղարանը, ի Կէտիկ Փաշա Կեդրոնական դեղարանն և Սկիւտար իւր տունն, Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ փողոց թիւ 3 ։

ՏՕՔԹՕՐ ՊԱՍԵԱՆ

Տէօքթէօր Պասեան մանկաբարձութեան արուեստին և կանանց ու տղայոց վերաբերեալ հիւանդութեանց իբրեւ մասնագէտ իւր ուսումը կատարելագործած է ի Վիէննա, ի Բարիզ և ի Լոնտոն 18 տարուան փորձառութեամբ ։

Տէօքթէօր Պասեան ձրիաբար կը դարմանէ աղքատներն իւր տան մէջ Սկիւտար Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ փողոց թիւ 3. ամեն ուրբաթ եւ կիրակի օրերը միջօրէէն մինչեւ իրիկուն ։

Ի դիւրութիւն իւր յաճախորդաց ամեն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և շաբաթ օրերն պիտի գտնուի ի Պոլիս կամուրջի գլուխն Վ. Տանիի դեղարանը, ի Մահմուտ Փաշա Գ. Գարամաճեան դեղարանն եւ ի Կէտիկ Փաշա Կեդրոնական դեղարանն ։

1323 8—30

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ
Ս. ԺՈՐԺԻ ՌՈՄԸ
ՃԱՇԱԿԵՑԷՔ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏԵՑԷՔ
698

ՓԱՌԱԿԱԶՄ ՕՐԱՑՈՅՑ

Կ'ուզէ՞ք ունենալ Նոր Տարւոյն համառօտ եւ ընդարձակ Օրացոյցն, պարզ կամ ոսկեզօծ, թաւշեայ կամ մետաքսեայ, նախշուն, ընքուշ ու փառաւոր ։

Կազմելի համար կաշեկազմ, ոսկեզօծ եւ զարդարուն աղօթագիրքեր ։ Պատի Օ. [illegible] մեծ [illegible] կամ մանրիկ ։

Դ. [illegible] Զաքմաճըլար-Եօգուշ, թիւ 51 Վ. [illegible] եւ [illegible] գրատունը ։

Պատուոյ [illegible] կը կատարուին ։ 1334 1—7

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԵԼՈՒԿԱՑ
194 — Մեծ-Փողոց Բերայի — 194

Որպէս զի Օ ԳԱՄԷԼԻԱ վաճառատունն չշփոթուի ուրիշի մը հետ և հասարակութիւնն երբէք չխաբուի, դրան վերեւ գրուած է արձանական ծաղիկներէ մեծ Գամէլիա մը ։

ՆՈՐ ՀԱՍԱԾ ԵՆ
ՁՄԵՌՆԱՅԻՆ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ ՆՈՐԵԼՈՒԿՆԵՐ, ԲՐԴԵՂԷՆՔ, ԹԱՒՇՆԵՐ, ՄԵՏԱՔՍԵՂԷՆՔ ԵՒ ԿԱՌՆԻԴՈՒՐ ։
ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻ ԵՒ ՆԵՐԿԱՅԹԻ ՀԱՄԱՐ ԸՆՏԻՐ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ

ՍԻՍԻԱՑՆ ԱՄԵՆ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
Այս օրէն սկսեալ, ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՀԱՆԴԷՍ ամեն տեսակ բրդեղէն, կտաւեղէն, մետաքսեղէն կերպասներու կտորներու ։
ԿԷՍ ԳՆՈՎ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՔ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

1248 ՈՐՈՇ ԳԻՆ 22—36

ԻԼԱՆ
ՊԱԶԸՐ ՍԷՐՄԱՅԷԼԻ

Նիզամիյէ ֆապրիգալարը իչին միւպայեա օլունաճագ իլան գըլընան Էրէյլի մաադէն քէօմիւրիւնիւն ֆիյաթը մուզաբբէրէ վէ չէրաիթի իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քեմանիւնի էվվէլինի տօգուզընճը չարշէնպէ կիւնիւ գաբարը գաթիյէ վիրիլէճէկլէրինտէն վէ իրթէսի կիւնիւ տախի թէգաբբիւր ֆիյաթընըան եւրագը պէչ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

7 քեանունի էվվէլ 1887 1355
Նօ. 25 1—3

ԻԼԱՆ
ՊԱԶԸՐ ՍԷՐՄԱՅԷԼԻ

Թաշնիյէ խարէսի հասըլաթընտան սաթըլաճագ իլան գըլընան եւեղ էլլի պին գըյէ գալըն քէրէսի, պէհէր գըյէսի տօգուզ վէ էլլի պին գըյէ ինճէ քէրէսի պէհէր գըյէսի օն բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քեմանիւնի էվվէլի բուժինին տօգուզընճը չարշէնպէ կիւնիւ գաբարը գաթիյէ վիրիլէճէկլէրինտէն վէ իրթէսի բէնշէնպէ կիւնիւ եւեղ պէչ զամմ գապուլ իտիլէճէկլերինտէն, մէզքիւր ֆիյաթլարըա գամիւթէն իշթիրայա թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

7 քեանունի էվվէլ 1887 1356
Նօ. 24 1—3

ԻԼԱՆ
ՊԱԶԸՐ ՍԷՐՄԱՅԷԼԻ

Նիզամիյէ չաիր անպարը իչուն միւպայեա օլունաճագ էվվէլճէ իլան գըլընան իքի միլյոն օգգա եւեղ պին քիլօ արբանըն պէհէր քիլօսը եիկիրմի իւչ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իշպու քեմանիւնի էվվէլը բուժինին տօգուզընճը չարշէնպէ կիւնի գաբարը գաթիյէ վիրիլէճէկլ վէ իրթէսի կիւնի տախի եւեղ պէչ թէնզիլի գապուլ իտիլէճէկի գարարլաշտըրըլմըշ օլմաղլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

5 քեանունի էվվէլ 1887 1354
Նօ. 23 2—3

AU PANTHEON
ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
Բերա Մեծ Փողոց Կալաթա Սէրայի մեծ դրան դէմ թիւ 206

Գալֆօրուլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ, ձմրան եղանակին համար, Բարիզէ բերել տուած են շրջազգեստի համար մետաքսէ և բրդէ գեղեցիկ կերպասներ, ամեն տեսակ [illegible], [illegible], [illegible], նորաձեւ [illegible] եւայլն ։

Բոլոր այս ապրանքներն, որք վերջին նորաձեւութեանց կը համապատասխանեն և ընտիր տեսակէ են, խիստ աժան գներով կը վաճառուին ։

Հարսանեաց օժիտ պատրաստող ընտանիքներ մեծապէս պիտի օգտուին եթէ ուղղակի Գալֆօրուլօ եղբարց վաճառատունը դիմեն ։ 1250 20—25

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

531

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788964

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վստահելի ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև եթէ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000
Մ Ա Ր Ի Թ Ա Յ Մ,
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ՍԱՎՐՈՒԵԱՆ և Յ. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԸՆԿ.
Ընդարձակ առևտուր զատուոց հետ

Չինէ եւ Ճավայէ ուղղակի բերուած
Գերընտիր եւ ամեն ճաշակի յարմար թէյեր
ԳՆԵՐ ՉԱՓԱՒՈՐ ԵՒ ՈՐՈՇԵԱԼ

Փորձը ամեն գովեստէ լաւագոյն պիտի հաստատէ հինգ տարիէ ի վեր սոյն վաճառատան բրած զոհողութիւնքն յաճախորդները գոհացնելու համար։

Պահճէ Գաբու Ճէլալ պէյ խանի դրան կից Թիւ 10

1000 59—78

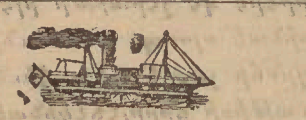

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ ԴԷ Անվէրս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի
ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	2,000	[illegible]	4,500
[illegible]	3,000	[illegible]	4,300
[illegible]	1,300	[illegible]	2,500
[illegible]	3,500	[illegible]	2,000
[illegible]	2,200	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	[illegible]	3,000
[illegible]	2,600	[illegible]	3,000
[illegible]	2,500	[illegible]	4,500
[illegible]	2,100	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	[illegible]	1,200
[illegible]	2,700	[illegible]	3,200
[illegible]	2,500	[illegible]	1,700
[illegible]	1,800	[illegible]	2,800
[illegible]	2,600	[illegible]	1,400
[illegible]	2,600	[illegible]	3,200
[illegible]	800	[illegible]	3,000
[illegible]	1,700	[illegible]	5,500
[illegible]	1,600	[illegible]	3,500
[illegible]	5,500	[illegible]	4,000
[illegible]	2,290	[illegible]	2,000
[illegible]	1,300	[illegible]	2,000
[illegible]	2,200	[illegible]	1,300
[illegible]		[illegible]	1,200
[illegible]	2,000	[illegible]	3,000
[illegible]	3,000	[illegible]	1,300
[illegible]	1,200	[illegible]	2,800
[illegible]	2,300	[illegible]	3,600
[illegible]	2,090	[illegible]	1600
[illegible]	2,200	[illegible]	3,000
[illegible]	2,000	[illegible]	11,0

Բոլոր շոգենաւն, նաւապետ Նիլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 12ին և 28ին սոյս կ'սպասուի։

Կրնիկօ շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ։

[illegible]

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԹՍ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմէթ խան Ղալաթիա

551

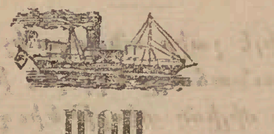

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվէրփուլէ և Միջերկրականի գիծը բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
[illegible]	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	300
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	700

Դիմել առ Ֆ. Բ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
31, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվըրփուլ

541

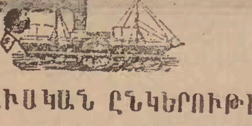

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՆԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բոմբէյի գիծը կանոնաւորապէս բանող

Ուղևորի և ապրանքի ընդունելութեան

Նաւուղիչէքի, ուղևորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւմէթ
Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 14

536

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՎԻՐԱԲՈՅԺԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ
Ա. Լ'ԷՍԹԻՒԼԱԲ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԵՐԻԶՆԵՐ
ԿԱՄ
ՓԱՅՏԻ ՄԱՆԱԾՈՅԷ ԿԱՊԵՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ
Կառավարութենէն արտօնեալ Ֆրանսայի եւ օտար երկրաց մէջ
Յանձնարարեալ բոլոր բժիշկներէն

Այս կապերն յարմարագոյն գտնուած են թէ' բժիշկներէն և թէ' զայնս գործածող կիներէն։

Այս Նոր կապերուն առաւելութիւնները հետևեալներն են.

1. Ծծերու հզօր կորովութիւն, այնպէս որ մէկ կապ մը կը բաւէ այնտեղ ուր առաջ բազմաթիւ կապեր անհրաժեշտ էին։ (Փայտի մանածոյն իւր ծանրութեան 12 անգամը կը ծծէ)

2. Փայտեայ մանածոյին մասնաւոր յատկութիւնն է հականեխութիւնը։

3. Կապը միշտ ճկուն է և հանապազ առանձնաւորապէս կը մնայ։

4. Հեղուկ տարրերը կարենալով ազատօրէն շոգիանալ, մինչ չոր կը մնան գործողութեան միջոցին։

5. Այս կապերը դիւրաւ կրնան դրուիլ և հանուիլ։ Կը բաւէ Թէնտրէի գօտին անցնել կամ ժապաւէնով մը կապել երկու ծայրերն։

6. Այս կապերուն ՅԱՓԱՉԱՆՑ ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՆ պատճառաւ կարելի է մէկ անգամ միայն գործածուելէն յետոյ, որ ճերմակեղէնի մաքրութեան և խնայողութեան տեսակէտով շատ կարևոր է։

Կ. Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղիքն են Դեղարան Տէլլա Սուտա, Փոլիւս Սքլավոլ, Ֆրանսուա Քանզուք, Բրիտանական դեղարան և Պ. Անտոդարիատէս, (Բերա), Ս. Գաստորիատէս, Թիմոս և Աքէտիորիտոս (Ղալաթիա), Տ. և Մ. Մէկվիքի, Ժ. Արէլ (Պոլիս)։

Պ. Հ. Հարդմանի և Ֆիւլ Նիկի գործարանն ի Հայտէնհայմ' մասնաւորապէս կը յանձնարարէ բժշկաց և դեղագործաց' իւր վիրաբուժական զանազան կերպասներուն, քիմիական այլ և այլ պատրաստութեանց համար, ինչպէս և վիրաբուժութեան և դեղագործութեան մէջ գործածեալ զանազան առարկայից պատճառաւ։

Այս բոլոր նիւթերը կը գտնուին վերոյիշեալ դեղատանց մէջ։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործատարն է Ֆէմէ Գէմէ, Ֆրնտըգլեան խան, Պոլիս։

1316 5—26

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

Կը բուժէ արեան ապականութենէ յառաջ եկած ամեն հիւանդութիւնները, խոյլ, ամեն տեսակ վէրքեր, յօդացաւ ևլն ևլն։

ՌՈԲ ՊՈՒԱՅՎՕ-ԼԱՖԷՔԹԷՕՒ
ԽՕՏԻՒԹ ՏԸ ՐՈԴՏԱՍԻՕՆՈՎ

Կը բուժէ հին և նոր զաղղիական ախտերը, Վէրք, Կեղ, Ուռեցք ևլն ևլն
ի Բարիզ, Ժ. ՖԷՐԷ, 102, Րիշլիէօ փողոց, յաջորդ ՊՈՒԱՅՎՕ-ԼԱՖԷՔԹԷՕՒ ի և ամեն դեղարանաց մէջ։

J. Ferré, 102, Rue Richelieu, Paris

22

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ԱՍԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ԳՈՐԾԱԿԱԼ
ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ
LA ROUENNAISE
1837ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Դրամագլուխ . . . . 4,000,000 Ֆրանք
Պահեստի դրամն հաշուոյն մէջ չէ

L'INDUSTRIELLE

Հրդեհի ճիւղէն 1,500,000 Ֆր. Բուն իսկ դրամագլուխ 5,000,000 Ֆր.

LA CAISSE D'ASSURANCES MUTUELLES

Կ'ապահովագրուին նաև արջառք և անասունք։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել Ղալաթիա Գարանթինա փողոց Լէօն խան Թիւ 1, 2, 3, 4։

Ադրիանուպոլսոյ և Արևելեան Ռումէլիի տնօրէն և գործակալն Գ. ՏԷԼԻԳԱԹՕՍ

123

ՉՄԻՆԷՆԵՐ
ԾԽՆԵԼՈՅՉՆԵՐ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
ՎԻԷՆՆԱՅԻ
ՌՈՒԻՏ-ԿԷԳԻՒՐԲ
Վաճառատան
ՉՄԻՆԷՆԵՐՈՒ

Ճոխ հաւաքածոյ յախճապակեայ, թափծու երկաթէ և այլ ՉՄԻՆԷՆԵՐՈՒ
ԲԷԹՐՈԼՈՎ ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրշէմպէ պազար
32, Մահմուտիէ փողոց) Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Պղնձէ, ձուլածոյ և թափծու երկաթէ)

ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
Ամեն տեսակ գործիք
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹՔ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ
Տատանոցք-կշռորդք-Յորենի կշռորդ

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ 676

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱՁ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԻՊԻՏԱԲԷՍԹ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մասնաւոր արկածից դէմ պահեստ	12,000,000

Արևելից Տնօրէն. Մ. Լօժէն Բարաբոր
» Լիազօր գործակալ և քննիչ. Մ. Նազարէթ Ս. Պըքեան

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳԼԽԱՒՈՐ ՔԱՂԱՔԱՑ ԳՈՐԾԱԿԱԼՔ

Տեարք Պալեօզեան և Պալըքճեան Զմիւռնիա. Տամամայեան և Գասպարեան Ատանա. Գ. և Ս. Սեթեան Հալէպ. Բ. Շէրէֆէտտին և Տէրունեան Ատալիա և Սպարթա. Սիմէօն Տէյիրմէնճի օղլու Քոնեա, ևլն ևլն։

Ֆրանքօ-Հանգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Ամենքդ կը համոզուին ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նախխնամական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար։ Ուստի արդոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ Հանգարական ընկերութեան չահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասին, որ անօսկեն տարիներուն որ մէն մի տարի Գիւտաբէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարևոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։ Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Գոհութեամբ կը ծանուցանեմք յարգոյ հասարակութեան թէ, ընկերութեանս 1885 յունվար 1էն մինչ 1886 տարւոյն յունվար 1ի ընդհանուր գործողութեանց հաշուեցուցակին, (վաւերացեալ Աւստրիոյ-Հունգարական կառավարութենէ) պահեստի գումարին վրայ 2 միլիոն Ֆրանքի պատկառելի գումարի մը յաւելում գոյացած է, որով անցեալ տարւոյն 10 միլիոն պահեստի գումարը ներկային 12 միլիոն է։

654

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ
ՉԷՐՐԻ ՓԷԳԹՕՐԱԼՆ

Տօքթօր Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւք, թոքերուն հազալի, թոքերուն շնչափողի, շնչարգելութիւն ևլն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կապուտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար մխիկ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'օգնէ ու կը կազդուրէ։

Տր. Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի յոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային ախտաբութեանց վրայ ունեցած ուժգին և միօրինակ ներգործող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ ամենևին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարևոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Չէրրի Փէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամէն դեղերէ գերազանցն է և համեղ ըմպելու հաճելի լինելով' փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն։

Գործածութեան եղանակը չիշերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախուի նաև քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։

581

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

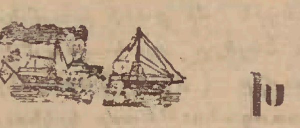

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1887 Դեկտեմբեր 1 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Դեկտեմբեր 31

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւաց երթևեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. — Թ.

- 2 40 Ենիմ. Մեզարդ. Պեօյ. Թարապիա Ենիքէօյ (Ենիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 17
- 3 15 Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյած. Ռ. Հիսար Պէկ. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 2
- 3 45 Ենիմ. Մեզպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյած. Ռ. Հիսար Պէպէք (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 18
- 4 45 Ա. Գավագ Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թարպ. Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյած. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 28
- 6 — Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյած. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 22
- 7 — Ենիմ. Մեզարդ. Պեօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշլպ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. և Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 6
- 8 15 Ա. և Ռ. Գավ. Ենիմ. Մեզարդ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Պօյած. Ռ. Հիսար Պէկ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ըմէնիա պիտի հանդիպի) 25
- 10 — Մեզարդ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 21

Արնավուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւաց ժամերը

- 2 10 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 28
- 2 40 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 32
- 3 10 Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 6
- 3 35 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 21
- 4 45 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 17
- 10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
- 11 15 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 6

Անատոլու եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւաց ժամերը

- 2 20 Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 21
- 2 30 Պէյքօզ Բաշլպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղրդ.) 25
- 3 5 Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյ. Գուզկ. Պէշ. 32
- 3 — Ռ. և Ա. Գավ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Պէյգօզ Բաշ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) (Ուրբաթ օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ.) 19
- 4 — Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ. (Բացի ուրբաթէ) 32
- 4 45 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար 33
- 5 — Պէյգ. Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք. 1
- 8 45 Պեօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշլպ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վան. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկ 19
- 10 25 Գանտիլլիէն Չէնկէլքէօյ կամուրջ 33
- 11 5 Գուզկունճուքէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 32

(Բաց է կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթևեկող շոգենաւաց ժամերը

- 3 5 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյիւք. Մեզարդ. Ենիմահալլէ Ռ. Ա. Գավագ 28
- 4 15 Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշլպ. Պէյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 6
- 4 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 22
- 5 35 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Պօյած. Միրկ. Ըմէն. Ենիք. Պէյգ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզր. Ենիմ. և Գավագներ 25
- 6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պեօյ. 19
- 8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Մեզար. Պեօյ. 21
- 10 30 Ռ. Հիսար Պօյած. Միրկ. Ըմէն. Ենիքէօյ, Թարապիա, Պեօյի. Մեզար. Ենիմ. 18
- 11 10 Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարդ. Ենիմ. 19
- 11 40 Պէպ. Ռ. Հիսար Պօյած. Միրկ. Ըմէն. Ենիք. 22

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթևեկող շոգենաւաց ժամերը

- 3 25 Ուղղակի Պէպէք 21
- 4 15 Ուղղակի Պէպէք 17
- 10 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար (Վոսփոր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
- 10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 6
- 11 10 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Պօյածըքէօյ 33
- 11 40 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 21
- 12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավտ. 6

Կամուրջէն Անատոլու եզերք երթևեկող շոգենաւաց ժամերը

- 3 30 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բ. պաշճէ Պէյգ. 1
- 3 40 Ուղղակի Գանտիլլի (Բացի ուրբաթէ) 33
- 4 10 Ուղղակի Գանտիլլի 33
- 9 25 Պէշիքթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 33
- 10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշլպ. Պէյգ. Թար. Մեզարպուրնու Գավագլար 17
- 10 40 Իւսկ. Գուզկ. (Բացի ուրբաթէ) 32
- 10 45 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 28
- 11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշլպ. Պէյգ. 25
- 11 45 Գապաթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 32

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 35 Պէշիք	2 25 Գզկ.	8 15 Պէշիք
2 —	7 5	2 45 Պէշիք	9 —
2 35	8 15 Պէշիք	3 20	9 40
3 10 Պէշիք	9 —	3 55	10 10 Պէշիք
3 45	9 30	4 35 Պէշիք	10 30 Ֆէրպ.
4 — Ֆէրպօթ	10 — Ֆէրպ.	4 45 Ֆէրպօթ	10 35 Գզ.
4 25	10 10 Պէշիք	5 10	11 —
4 45 Վոսփոր	10 40	5 35	11 15 Ֆէրպ.
5 5	10 50 Գզ.	5 55	11 25
5 15 Ֆէրպօթ	11 10 Ֆէրպ.	6 — Ֆէրպօթ	11 50
5 20 Վոսփոր	11 25	6 25 Պէշիք	12 5
5 40 Պէշիք	11 40	7 5	12 5 Գզ*
6 5	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	7 5	— —	7 5
2 30	8 15 Պէշիք	2 15	8 15 Պէշիք
3 30 Պէշիք	8 45	3 — Պէշիք	8 45
4 — Ֆէրպօթ	9 15	3 45	9 15
4 —	9 45	4 30	9 45
4 30 Վոսփոր	10 — Ֆէրպ.	4 45 Ֆէրպօթ	10 10 Պէշիք
4 45	10 10 Պէշիք	5 5	10 30 Ֆէրպ.
5 15 Ֆէրպօթ	10 45	5 20	10 45
5 35 Պէշիք	11 10 Ֆէրպ.	6 — Ֆէրպօթ	11 15 Ֆէրպ.
6 5	11 10	6 5	11 20
6 35	11 45	6 25 Պէշիք	11 40
	12 5		12 5

* Այս երթևեկութիւն Հրէից տօներուն, և շաբաթ օրերը չպիտի կատարուի։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ
ԲԱՑ ԻՈՒՐՕԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

- 3 45 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
- 5 — » » (կիրակի օրերը Ժ. 5 30)
- 10 45 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
- 11 30 » » (կիրակի օրեր Ժ. 10 45ին
- 3 25 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
- 4 30 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիր. 5ին)
- 10 20 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
- 11 15 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը Ժմ. 10 30ին).

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

- 4 — Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
- 5 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
- 10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
- 11 10 » Գապաթաշ
- 4 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
- 5 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
- 10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
- 11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

663